

Briuselis, 2018 m. lapkričio 27 d.
(OR. en)

14257/1/18
REV 1

Tarpinstitucinė byla:
2018/0231(COD)

COMPET 772	SAN 391
MI 834	DENLEG 99
IND 343	PHYTOSAN 30
CONSOM 315	SEMENCES 19
JUSTCIV 275	STATIS 73
AGRI 552	ECOFIN 1052
AGRIFIN 132	CADREFIN 353
VETER 82	IA 372
AGRILEG 199	CODEC 1995
ANIMAUX 23	

PRANEŠIMAS

nuo: Nuolatinų atstovų komiteto (COREPER I)

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13836/18 COMPET 730 MI 789 IND 317 CONSOM 303 JUSTCIV 260
AGRI 522 AGRIFIN 119 VETER 75 AGRILEG 183 ANIMAUX 21 SAN 373
DENLEG 96 PHYTOSAN 28 SEMENCES 18 STATIS 70 ECOFIN 1008
CADREFIN 318 IA 350 CODEC 1875

Komisijos dok. Nr.: 9890/18 COMPET 427 MI 439 IND 158 CONSOM 168 JUSTCIV 141 AGRI
275 AGRIFIN 55 VETER 48 AGRILEG 89 ANIMAUX 8 SAN 184 DENLEG
48 PHYTOSAN 16 SEMENCES 7 STATIS 38 ECOFIN 590 CADREFIN 84
IA 192 CODEC 1001 + ADD 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
dėl bendrosios rinkos, įmonių, įskaitant mažas ir vidutinio dydžio įmones,
konkurencingumo ir Europos statistikos programos, kuriuo panaikinami
Reglamentai (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014,
(ES) Nr. 258/2014, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 2017/826

- *Dalinis bendras požiūris*

I. IVADAS

1. 2018 m. birželio 7 d. Komisija pateikė Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrosios rinkos, įmonių, įskaitant mažas ir vidutinio dydžio įmones, konkurencingumo ir Europos statistikos programos, kuriuo panaikinami Reglamentai (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, (ES) Nr. 258/2014, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 2017/826.
2. Programos tikslas – sustiprinti vidaus rinkos valdymą ir suteikti galimybę vartotojams, įmonėms ir valdžios institucijoms visapusiškai pasinaudoti rinkos integracija ir atvėrimu, paremti įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių, konkurencingumą ir nustatyti Europos statistikos sistemą. Siūloma, kad programa būtų sukurta kitos daugiametės finansinės programos (DFP) laikotarpiui (2021–2027 m.). Į ją įtrauktos veiklos, finansuojamos dabartinės DFP laikotarpiu pagal šešias ankstesnes programas (Europos statistikos programą, COSME, vartotojų programą, tam tikros audito ir finansinės atskaitomybės sričių veiklos paramos programą, Reglamentą, susijusį su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir gyvūnų gerove, augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, Reglamentą, kuriuo remiamas vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų dalyvavimas), taip pat tam tikros naujos iniciatyvos. Siūlomas bendras finansinis paketas sudaro 4,1 mlrd. EUR.
3. Kadangi siūlomas reglamentas priklauso pasiūlymų, susijusių su DFP, rinkiniui, kol bus padaryta tolesnė pažanga svarstant DFP, visų įtakos biudžetui turinčių arba horizontaliojo pobūdžio nuostatų nagrinėjimas buvo atidėtas, todėl jos neįtrauktos į dalinį bendrą požiūrį, dėl kurio siekiama susitarti. Tos nuostatos, kurios tekste pateikiamos laužtiniuose skliaustuose, yra susijusios su trečiųjų valstybių dalyvavimu (55 ir 56 konstatuojamosios dalys), Sąjungos biudžeto apsauga, jeigu nustatomi visuotiniai trūkumai, susiję su teisės norma valstybėse narėse (80 konstatuojamoji dalis), su bendru programos įgyvendinimo finansiniu paketu (4 straipsnio 1 dalis), su preliminariais konkrečioms tikslams skiriamomis sumomis (4 straipsnio 2 dalis), su trečiųjų valstybių, kurios yra asocijuotosios programos valstybės, dalyvavimu (5 straipsnis) ir su nuoroda į Reglamentą „InvestEU“ (15 straipsnis).

4. Europos Parlamento Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas pranešėju paskyrė Nicola Danti (S&D, IT) ir ketina balsuoti dėl pranešimo projekto 2019 m. sausio mėn. Balsavimas plenariniame posėdyje turėtų įvykti 2019 m. vasario arba kovo mėn.
5. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė ir pateikė nuomonę 2018 m. spalio 17 d.¹, o Regionų komitetas nuomonės dar nepateikė.

II. DARBAS TARYBOJE

1. Konkurencingumo ir augimo (pramonė) darbo grupė, prireikęs talkinant kitų atitinkamų darbo grupių ekspertams, intensyviai nagrinėjo Komisijos pasiūlymą 2018 m. birželio–lapkričio mėn. vykusiuose posėdžiuose.
2. Prie šio pasiūlymo pridėtas poveikio vertinimas² buvo išsamiai nagrinėjamas dviejuose darbo grupės posėdžiuose 2018 m. liepos 3 ir 13 d. Poveikio vertinimo nagrinėjimas parodė, kad iš esmės delegacijos pritaria siūlomo reglamento tikslui, taip pat Komisijos nustatytiems metodams bei kriterijams ir pateiktoms galimybėms.
3. Komisijos pasiūlymą delegacijos iš esmės įvertino palankiai. Atsižvelgiant į tai, kad į pasiūlytą programą įtrauktos veiklos, anksčiau finansuotos pagal įvairias ankstesnes programas, jos atkreipė dėmesį į Komisijos paaiškinimus, kad programa bus prisidedama prie supaprastinimo, padedama paprastinti ir panaudoti skirtingų veiksmų sinergiją, sumažinti dubliavimąsi ir numatoma lankstesnė ir ekonomiškai efektyvesnė finansavimo sistema.

¹ Dok. 13680/18.

² Dok. 9890/18 ADD 2–3.

4. Tačiau pasibaigus diskusijoms darbo grupės lygmeniu pirmininkaujanti valstybė narė į savo kompromisinį tekstą įtraukė tam tikrus pradinio pasiūlymo pakeitimus, visų pirma susijusius su šiais klausimais:
- konkrečiu augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų srities paminėjimu reglamento pavadinime ir dalykui skirtame straipsnyje, atsižvelgiant į šiai sričiai skiriamą bendro programos finansinio paketo dalį;
 - išsamesnėmis nuostatomis dėl programos įgyvendinimo ir valdymo, įskaitant nuostatas dėl darbo programų rengimo, Europos statistikos sistemos komiteto vaidmens, pagalbos pasitelkiant du papildomus komitetus ir tarpinio programos vertinimo;
 - programos tikslais, visų pirma, kiek tai susiję su nepagrįsto nevienodo požiūrio į rinkos dalyvius prevencija, parama mažosioms ir vidutinėms įmonėms, įskaitant turizmo sektoriuje, įgūdžių ugdymu, ypatingą dėmesį skiriant skaitmeninimui, vartotojų interesais ir Europos statistika;
 - išsamiomis nuostatomis dėl tinkamų finansuoti veiksmų, reikalavimus atitinkančių subjektų, tinkamų finansuoti išlaidų ir bendro finansavimo normų augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų srityje;
 - išsamiomis nuostatomis dėl tinkamų finansuoti veiksmų Europos statistikos srityje.
5. Pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinis tekstas įtrauktas į šio pranešimo priedą (pakeitimai palyginti su ankstesniu dokumentu 13836/18 pažymėti taip: papildymai pažymėti **paryškintuoju šriftu ir pabraukti**, o išbrauktas tekstas – simboliu [...]). Kompromisinis tekstas neapima laužtiniuose skliaustuose pateikiamų dalių siūlomo reglamento 55, 56 ir 80 konstatuojamosiose dalyse, 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 5 straipsnyje ir 15 straipsnyje, susijusiose su I.3. punkte nurodytais klausimais.

Be to, pasiūlymo 14 straipsnio 2 dalis įdėta į laužtinius skliaustus, kadangi vis dar vyksta diskusijos kituose Tarybos parengiamuosiuose organuose dėl horizontaliųjų taisyklių dėl paramos veiksams, kuriems suteiktas pažangumo ženklas, teikimo ir visų kitų palyginamų paramos teikimo sąlygų nustatymo.

Todėl šiuo tekstu siekiama tik dalinio bendro požiūrio.

6. Priede pateikiamame pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniame tekste atspindimos nuolatinės pirmininkaujančios valstybės narės ir valstybių narių pastangos rasti tinkamą skirtingų interesų ir tikslų pusiausvyrą. Šį tekstą Nuolatinių atstovų komitetas (COREPER I) apsvarstė 2018 m. lapkričio 14 d. posėdyje. Iš šių diskusijų paaiškėjo, kad didžioji delegacijų dauguma gali pritarti pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiam tekstui. Pirmininkas padarė išvadą, jog šis kompromisinis tekstas yra tvirtas pagrindas, kad 2018 m. lapkričio 29 d. įvyksiančiame Tarybos (konkurencingumas) posėdyje būtų galima susitarti dėl dalinio bendro požiūrio.

Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad UK pareiškė parlamentinio tikrinimo išlygą dėl viso teksto.

III. IŠVADA

Tarybos prašoma susitarti dėl dalinio bendro požiūrio dėl Komisijos pasiūlymo remiantis priede išdėstytu kompromisiniu tekstu.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl bendrosios rinkos, įmonių, įskaitant mažas ir vidutinio dydžio įmones, konkurencingumo, augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų srities ir Europos statistikos programos, kuriuo panaikinami Reglamentai (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, (ES) Nr. 258/2014, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 2017/826³

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač

į jos 43 straipsnio 2 dalį, 168 straipsnio 4 dalies b punktą, 114, 173 ir 338 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁴,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁵,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

³ UK: parlamentinio tikrinimo išlyga.

⁴ OL C ,..., p....

⁵ OL C ,..., p....

kadangi:

- (1) vidaus rinka – Sąjungos pamatas. Nuo pat jos sukūrimo vidaus rinka buvo svarbiausias augimo, konkurencijos ir užimtumo veiksnys. Sukūrus vidaus rinką, Europos verslo subjektams, visų pirma labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), atsivėrė naujų galimybių bei masto ekonomija bei padidėjo jų pramoninis konkurencingumas. Vidaus rinka prisidėjo kuriant darbo vietas ir užtikrino vartotojams didesnę pasirinkimą mažesnėmis kainomis. Vidaus rinka toliau išlieka stipresnės, labiau subalansuotos ir teisingesnės ekonomikos kūrimo veiksnys. Vidaus rinka – vienas svarbiausių Sąjungos pasiekimų ir didžiausias jos pranašumas vis labiau globalėjančiame pasaulyje;
- (2) vidaus rinka turi nuolat prisitaikyti prie sparčiai kintančios aplinkos, kurioje nuolat vyksta skaitmeninė revoliucija ir globalizacija. Naujas skaitmeninių inovacijų laikmetis nuolat atveria galimybių verslo subjektams ir asmenims, skatina kurti naujus produktus bei verslo modelius ir suteikia naujų galimybių veiksmingai rengti aukštos kokybės statistiką, tačiau tuo pačiu kelia reglamentavimo ir vykdymo užtikrinimo uždavinius;
- (3) didžioji dauguma Sąjungos teisės aktų remia vidaus rinkos veikimą. Minėti teisės aktai visų pirma reglamentuoja konkurencingumą, standartizaciją, atitikties vertinimą, vartotojų apsaugą, rinkos priežiūrą ir augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų sritį, tačiau taip pat verslo, prekybos ir finansinių sandorių taisykles, Europos statistikos rengimą ir sąžiningos konkurencijos skatinimą, kad būtų sukurtos vienodos sąlygos, be kurių vidaus rinkos veikimas nebūtų įmanomas;
- (4) nepagrįstos ar neproporcingos tinkamo vidaus rinkos veikimo kliūtys vis dar nėra pašalintos ir vis iškyla naujų kliūčių. Taisyklių nustatymas – tik pirmas žingsnis, ne mažiau svarbu užtikrinti jų laikymąsi. Pagaliau tai susiję ir su piliečių pasitikėjimu Sąjunga, jos gebėjimu vykdyti savo įsipareigojimus, kurti naujas darbo vietas bei užtikrinti augimą apsaugant viešąjį interesą;

- (5) šiuo metu įgyvendinamos kelios Sąjungos veiksmų programos t. y. įmonių konkurencingumo, įskaitant MVI, vartotojų apsaugos, vartotojų ir galutinių naudotojų finansinių paslaugų, finansinių paslaugų ir augalų, gyvūnų, maisto bei pašarų srities politikos formavimo programos. Kai kurios papildomos veiklos finansuojamos tiesiogiai pagal vidaus rinkos biudžeto eilutes. Būtina supaprastinti ir išnaudoti skirtingų veiksmų sąveiką bei sukurti lankstesnę ir paslankesnę finansavimo sistemą siekiant užtikrinti tinkamai, ekonomiškai efektyviai veikiančią vidaus rinką. Todėl reikia parengti naują programą, sutelkiančią kitos rūšies veiklas, kurios anksčiau buvo finansuotos tų kitų programų lėšomis ir pagal kitas atitinkamas biudžeto eilutes. Į programą taip pat turėtų būti įtrauktos naujos iniciatyvos, kuriomis siekiama gerinti vidaus rinkos veikimą;
- (6) Europos statistikos plėtojimui, rengimui ir sklaidai taikoma atskiroji Europos statistikos programa, nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 99/2013⁶. Siekiant užtikrinti nenutrūkstamą Europos statistikos rengimą ir sklaidą į naująją programą taip pat turėtų būti įtraukta veikla, kurią apima Europos statistikos programa, nustatant Europos statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos sistemą. Naujoje programoje pat turėtų būti nustatyta finansinė Europos statistikos sistema, kad būtų teikiama aukštos kokybės, palyginamoji ir patikima Europos statistika siekiant remti visų sričių Sąjungos politikos formavimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą. Laikoma, kad profesinis nepriklausomumas, kuris yra vienas svarbiausių principų, yra būtina Europos statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos sąlyga;

⁶ 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 99/2013 dėl 2013–2017 m. Europos statistikos programos (OL L 39, 2013 2 9, p. 12).

- (6a) pagal Europos statistikos programą plėtojama, rengiama ir skleidžiama aukštos kokybės Europos statistika yra itin svarbi priimant įrodymais pagrįstus sprendimus. Europos statistika turėtų būti teikiama laiku, laikantis Europos statistikos praktikos kodekso principų, ir turėtų prisidėti įgyvendinant Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo apibrėžtą Sąjungos sričių politiką, visų pirma sustiprintą ir integruotą ekonomikos valdymą, socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą, tvarų vystymąsi, žemės ūkio politiką, socialinę Europos ir globalizacijos aspektą;
- (6b) Europos statistika būtina Sąjungoje priimant sprendimus ir vertinant Sąjungos iniciatyvų rezultatus bei poveikį. Todėl turėtų būti užtikrinamas nuolatinis Europos statistikos teikimas ir plėtojimas laikantis visą Sąjungą apimančio požiūrio ir žvelgiant plačiau nei vidaus rinkos perspektyva, kad būtų apimama visų rūšių Sąjungos veikla ir politikos sritys, įskaitant galios suteikimą verslo subjektams ir piliečiams priimti informacija pagrįstus sprendimus. Siekiant tinkamai reaguoti į politikos formavimo reikalavimus, būtini pagal lytį suskirstyti duomenys, kai tai yra tikslinga;

- (6c) Europos statistikos programa yra horizontalaus pobūdžio, todėl jai taikomi specialūs reikalavimai, visų pirma nustatytieji Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 223/2009⁷, ypač statistikos principų laikymosi, Europos statistikos sistemos veikimo ir jos valdymo atžvilgiu, įskaitant Europos statistikos sistemos komitetui ir Komisijai (Eurostatui) paskirtą vaidmenį ir uždavinius bei statistinės veiklos programavimo parengimą ir įgyvendinimą;
- (6d) programa pagal Reglamentą (EB) Nr. 223/2009 buvo pateikta išankstinei patikrai Europos statistinių programų komitetui;
- (7) todėl tikslinga parengti vidaus rinkos, įmonių konkurencingumo, įskaitant labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones, piliečių ir vartotojų apsaugos ir galių jiems suteikimo, augalų, gyvūnų, maisto bei pašarų srities ir Europos statistikos programą (toliau – programa). Programa turėtų apimti septynerių metų laikotarpį nuo 2021 iki 2027 m.;

⁷ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

- (8) programa turėtų būti remiamas tinkamam vidaus rinkos veikimui būtinų Sąjungos teisės aktų rengimas, įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas. Programa turėtų būti remiamas tinkamų sąlygų sukūrimas, kad būtų suteikta galių visiems vidaus rinkos dalyviams: verslo subjektams, piliečiams, įskaitant vartotojus, pilietinei visuomenei ir valdžios institucijoms. Šiuo tikslu įgyvendinant programą turėtų būti siekiama užtikrinti verslo subjektų, visų pirma MVĮ, konkurencingumą ir pajėgumų stiprinimą, be kita ko, turizmo sektoriuje, tačiau taip pat remti vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą ir saugos taisyklių taikymą bei verslo subjektų ir asmenų informuotumo didinimą suteikiant jiems tinkamų priemonių, žinių ir kompetencijos, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus ir aktyviau dalyvautų formuojant Sąjungos politiką. Be to, įgyvendinant programą turėtų būti siekiama plėsti reglamentavimo ir administracinį bendradarbiavimą, visų pirma keičiantis geriausia patirtimi, plečiant žinių ir kompetencijos pagrindus, įskaitant strateginių viešųjų pirkimų naudojimą. Programa taip pat turėtų būti siekiama remti aukštos kokybės Europos ir tarptautinių standartų, kurie padėtų įgyvendinti Sąjungos teisės aktus, rengimą. Tai apima ir finansinės atskaitomybės ir audito standartų nustatymą, taip prisidedant prie Sąjungos kapitalo rinkų skaidrumo ir tinkamo jų veikimo bei didesnės investuotojų apsaugos. Programa taip pat turėtų būti remiamas taisyklių priėmimas ir standartų nustatymas, kad būtų užtikrinamas platesnis galimas suinteresuotųjų šalių dalyvavimas. Programos tikslas taip pat turėtų būti remti aukštą žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos lygį užtikrinančių Sąjungos teisės aktų įgyvendinimą bei jų vykdymo užtikrinimą, taip pat žmonių bei gyvūnų gerovės apsaugą, maisto ir pašarų saugą, kartu laikantis darnaus vystymosi principų. Be to, programa turėtų būti remiamas aukštos kokybės Europos statistikos rengimas laikantis statistikos principų, išdėstytų Reglamente (EB) Nr. 223/2009 ir labiau išplėtotų Europos statistikos praktikos kodekse;

- (9) moderni vidaus rinka skatina konkurenciją, teikia naudą vartotojams, verslo subjektams ir darbuotojams. Geriau išnaudojant nuolat besivystančią paslaugų vidaus rinką Europos verslo subjektams būtų padedama kurti darbo vietas ir plėstis į kitas šalis, siūlyti platesnį paslaugų pasirinkimą palankesnėmis kainomis ir išlaikyti aukštus vartotojų ir darbuotojų standartus. Siekiant minėtų tikslų programa turėtų padėti šalinti likusias nepagrįstas ar neproporcingas kliūtis ir užtikrinti tokią reglamentavimo sistemą, kuri būtų suderinama su naujais novatoriškais verslo modeliais, įskaitant socialinį verslumą ir netechnologines inovacijas;
- (10) su daugeliu pramonės gaminių susijusios reglamentavimo kliūtys vidaus rinkoje buvo pašalintos taikant prevencijos mechanizmus, priimant bendras taisykles ir, jeigu šios Sąjungos taisyklės nebuvo priimtos, taikant tarpusavio pripažinimo principą. Tose srityse, kur nėra ES teisės aktų, abipusio pripažinimo principas reiškia, kad vienos valstybės narės rinkoje teisėtai parduodamoms prekėms galioja laisvo judėjimo teisė ir jos gali būti parduodamos kitoje valstybėje narėje. Tačiau dėl nepakankamo abipusio pripažinimo principo taikymo bendrovėms būna sudėtingiau patekti į kitų valstybių narių rinkas. Nors prekių rinkai būdinga didelė integracija, tai lemia prarastas galimybes visai ekonomikai. Todėl programa turėtų būti siekiama prekių srityje gerinti abipusio pripažinimo taikymą ir, stiprinant rinkos priežiūrą, sumažinti neteisėtai ir reikalavimų neatitinkančių į rinką patenkančių prekių kieki;
- (11) nauji reglamentavimo ir vykdymo užtikrinimo uždaviniai susiję su sparčiai kintančia skaitmeninės revoliucijos aplinka, t. y. kibernetiniu saugumu, daiktų internetu arba dirbtiniu intelektu. Tais atvejais, kai padaroma žala, griežtomis produkto saugos ir atsakomybės taisyklėmis užtikrinama politikos priemonė, kad visi Sąjungos piliečiai, įskaitant vartotojus ir verslo subjektus, galėtų pasinaudoti šių taisyklių teikiama apsauga. Todėl programa turėtų būti padedama greitai pritaikyti Sąjungos atsakomybės už produktus tvarką ir užtikrinti jos įgyvendinimą, o tai skatintų inovacijas;

- (12) pateikiant į rinką Sąjungos teisės neatitinkančius produktus, šią teisę atitinkantys produktai patenka į nepalankią padėtį, be to, vartotojams gali kilti pavojus. Rinkos priežiūros institucijoms dažnai skiriama nepakankamai lėšų ir jų veikla apima nacionalinę teritoriją, nors verslininkai prekiauja Sąjungoje arba net visame pasaulyje. Visų pirma e. prekybos atveju rinkos priežiūros institucijoms labai sudėtinga atsekti reikalavimų neatitinkančius iš trečiųjų valstybių importuotus produktus ir savo jurisdikcijoje nustatyti atsakingą subjektą. Todėl programa turėtų būti siekiama pagerinti produktų atitiktį ir šiuo tikslu verslininkams siūlant tinkamas iniciatyvas, dažniau atliekant atitikties patikras ir skatinant glaudesnę tarpvalstybinį vykdomųjų institucijų bendradarbiavimą. Programa taip pat turėtų būti padedama įtvirtinti esamą rinkos priežiūros veiklos rūšių sistemą, skatinti skirtingų valstybių narių rinkos priežiūros institucijų bendrą veiklą ir remti rinkos priežiūros veiklos konvergenciją ir glaudesnę integraciją;
- (13) produktų sauga yra svarbi visiems. Atitikties vertinimo institucijos tikrina, ar produktas atitinka saugos reikalavimus dar prieš jį pateikiant rinkai. Todėl ypatingai svarbu, kad atitikties vertinimo institucijos būtų patikimos ir kompetentingos. Sąjunga sukūrė atitikties vertinimo institucijų akreditavimo sistemą, kurią taikant tikrinama šių institucijų kompetencija, nešališkumas ir nepriklausomumas. Pagrindinis uždavinys – išlaikyti visos akreditavimo sistemos atitiktį naujausiems technikos laimėjimams ir užtikrinti, kad ji būtų vienodai griežtai taikoma visoje Sąjungoje. Todėl programa turėtų būti remiamos priemonės, užtikrinančios, kad atitikties vertinimo institucijos toliau atitiktų reglamentavimo reikalavimus ir stiprintų Europos akreditavimo sistemą, visų pirma naujų rūšių politiką remiant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008⁸ 14 straipsnyje nurodytą Europos akreditavimo organizaciją (EA);

⁸ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

- (14) vartotojų rinkoms plėtojant internetinės prekybos ir kelionių paslaugas sienų nebelieka, todėl svarbu užtikrinti, kad importuodami prekes ir paslaugas iš trečiosiose valstybėse įsisteigusių ekonominės veiklos vykdytojų Sąjungos vartotojai galėtų naudotis atitinkama apsauga. Todėl programoje turėtų būti numatyta galimybė prireikus remti bendradarbiavimą su atitinkamomis institucijomis, įsisteigusiomis pagrindinėse trečiosiose valstybėse, kurios yra pagrindinės Sąjungos prekybos partnerės;
- (15) siekdamas užtikrinti išleistų viešųjų pinigų ir vertės santykį bei prisidėti kuriant novatorišką, tvarią, įtraukiają ir konkurencingą vidaus rinką valdžios institucijos naudoja viešuosius pirkimus. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/23/ES⁹, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/24/ES¹⁰ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/25/ES¹¹ numatyta valdžios institucijoms, verslo subjektams ir piliečiams, įskaitant vartotojus, naudą teikianti viešųjų pirkimų rinkų, kurios sudaro 14 %¹² Sąjungos bendrojo vidaus produkto, integravimo ir veiksmingo veikimo teisinė sistema. Todėl programa turėtų būti remiamos priemonės, kuriomis užtikrinamas platesnis strateginių viešųjų pirkimų naudojimas, viešųjų pirkėjų profesionalumas, gerinamos MVĮ galimybės patekti į viešųjų pirkimų rinkas, didinamas skaidrumas, skatinamas integralumas ir geresni duomenys, viešųjų pirkimų skaitmeninimo skatinimas ir prioriteto teikimas bendriems viešiesiems pirkimams šiuo tikslu stiprinant partnerystės požiūrį tarp valstybių narių, gerinant duomenų rinkimą ir duomenų analizę, įskaitant pritaikytą IT priemonių rengimą, paramą keitimuisi patirtimi ir gerąja praktika, teikiant gaires, stiprinant nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimą ir bandomųjų projektų įgyvendinimą;

⁹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

¹⁰ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

¹¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

¹² 2017 m. spalio 3 d. Europos Komisijos komunikatas „Veiksmingi viešieji pirkimai Europoje ir Europai“ (COM(2017) 0572).

- (16) siekiant programos tikslų ir norint palengvinti piliečių ir verslo subjektų gyvenimą turi būti pradedamos teikti vartotojams pritaikytos aukštos kokybės viešosios paslaugos. Be to, norint nuolat ir iš esmės plėtoti su vidaus rinka susijusią tarpvalstybinę veiklą reikia teikti ne tik naujausią informaciją apie verslo subjektų ir piliečių teises, bet taip pat administracinius formalumus aiškinančią informaciją. Be to, reikia teikti teises konsultacijas ir padėti spręsti kylančius tarpvalstybinio lygio klausimus. Taip pat būtina paprastu ir veiksmingu būdu susieti nacionalines administracijas ir vertinti, kaip vidaus rinka veikia vietoje. Todėl programa turėtų būti remiamos šios esamos vidaus rinkos valdymo priemonės: portalas „Jūsų Europa“, kuris iš numatomų bendrųjų skaitmeninių vartų, portalo „Jūsų Europa“, Vidaus rinkos problemų sprendimo tinklo (SOLVIT), Vidaus rinkos rezultatų suvestinės ir Vidaus rinkos informacijos sistemos, turėtų būti pagrindinė sudedamoji dalis siekiant gerinti kasdienį piliečių gyvenimą ir didinti verslo subjektų galimybes vykdyti tarpvalstybinę prekybą. Be to, programa turėtų būti remiama veikla, kurios metu naudojami administraciniai duomenų šaltiniai siekiant sumažinti statistinės atskaitomybės našta, atsirandančią rengiant Europos statistiką;
- (17) programa turėtų būti remiamas bendrovių teisę ir įmonių valdymą bei sutarčių teisę apimančios Sąjungos reglamentavimo sistemos kūrimas siekiant didinti verslo efektyvumą ir konkurencingumą, tačiau kartu užtikrinant bendrovių veiklos poveikį patiriančių suinteresuotųjų šalių apsaugą ir imantis veiksmų atsižvelgiant į iškilusius politinius uždavinius. Programa taip pat turėtų būti užtikrinamas reikiamas atitinkamos *acquis* vertinimas, jos įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas, suinteresuotųjų šalių informavimas ir pagalba joms bei atitinkamos srities informacijos mainų skatinimas. Programa turėtų toliau būti remiamos Komisijos iniciatyvos, kuriomis siekiama sukurti aiškią ir pritaikytą duomenų ekonomikos ir inovacijų teisinę sistemą. Šios iniciatyvos būtinos siekiant didinti su sutarčių teise ir deliktine teise susijusį teisinį tikrumą, visų pirma dėl atsakomybės, saugumo, etikos ir privatumo ar kelių šių dalykų, atsižvelgiant į atsirandančias technologijas, pvz., daiktų internetą, dirbtinį intelektą, robotus, 3 D spausdinimą. Programa turėtų būti siekiama skatinti duomenimis pagrįstą ekonomiką, nes ji nulems, kokią padėtį pasaulinėje konkurencijoje užims Sąjungos ekonomika;

- (18) programa taip pat turėtų būti skatinamas tinkamas ir visiškas Sąjungos kovos su valstybių narių pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu teisinės sistemos įgyvendinimas ir taikymas bei būsimos politikos kūrimas siekiant spręsti naujus šios srities uždavinius. Programa taip pat turėtų būti remiama atitinkama Europai svarbių tarptautinių organizacijų, pvz., Europos Tarybos kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimo priemonių vertinimo ekspertų komiteto, veikla;
- (19) finansinių paslaugų, finansinio stabilumo ir kapitalo rinkų sąjungos, įskaitant tvarius finansus, vidaus rinkos įgyvendinimas ir vystymas visų pirma priklauso nuo įrodymais grindžiamos politikos priemonių, kurių imasi Sąjunga. Kad šis tikslas būtų pasiektas, Komisija turėtų aktyviai ir nuolat stebėti finansų rinkas ir finansinį stabilumą, vertinti, kaip valstybės narės įgyvendina Sąjungos teisės aktus, nustatyti, ar galiojantys teisės aktai atitinka numatytą tikslą ir identifikuoti galimas veiklos sritis, kuriose atsiranda naujos rizikos rūšys ir pasitelkus politikos ciklą nuolat skatinti dalyvauti suinteresuotąsias šalis. Tokia veikla neįmanoma be analizės, tyrimų, mokomosios medžiagos, apklausų, atitikties nustatymų, vertinimų ir aukštos kokybės statistikos duomenų ir jai būtinos IT sistemos bei komunikacijos priemonės;
- (20) atsižvelgiant į tai, kad vidaus rinka, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje, apima sistemą, užtikrinančią, kad konkurencija nebūtų iškraipoma, programa turėtų būti remiama Sąjungos konkurencijos politika, tinklų kūrimas ir bendradarbiavimas su nacionalinėmis valdžios institucijomis bei teismais ir platesnė suinteresuotųjų šalių grupės aprėptis informuojant apie su Sąjungos konkurencijos politika susijusias teises, naudą ir įsipareigojimus;

- (21) įgyvendinant programą visų pirma turi būti imamasi ryžtingai tvarkytis su esminiais neigiamais padariniais konkurencijai ir vidaus rinkos veikimui, kuriuos sukelia nuolatiniai ekonomikos ir verslo aplinkos pokyčiai, visų pirma be paliovos didėjantis duomenų naudojimas atsižvelgiant į vis didesnį išteklių skyrimą dirbtiniam intelektui ir kitoms IT priemonėms bei bendrovių kompetenciją ir jų konsultantus. Taip pat svarbu, kad programa būtų remiami tinklai ir bendradarbiavimas su valstybių narių valdžios institucijomis ir teismais, atsižvelgiant į tai, kad neiškraipyta konkurencija ir vidaus rinkos veikimas iš esmės priklauso nuo minėtų subjektų veiklos. Atsižvelgiant į ypatingą konkurencijos politikos svarbą apsaugant vidaus rinką nuo žalos, kurią padaro už Sąjungos sienų vykdoma antik konkurencinė veikla, programa taip pat turėtų būti remiamas bendradarbiavimas, jeigu būtina, su trečiosios valstybės valdžios institucijomis. Galiausiai, būtina plėtoti informavimo veiklą, kad daugiau piliečių ir verslo subjektų galėtų pasinaudoti visomis sąžiningos konkurencijos vidaus rinkoje teikiamomis galimybėmis. Atsižvelgiant į tai, kad kai kurios į programą įtrauktos iniciatyvos yra naujos ir kad konkurencijos programai didelę įtaką visų pirma daro spartūs konkurencijos sąlygų pokyčiai vidaus rinkoje, pirmiausia susiję su dirbtiniu intelektu, algoritmais, dideliais duomenų kiekiais, kibernetiniu saugumu ir skaitmeninės ekspertizės technologija, kurių eigą ir mastą sunku įvertinti, numatoma, kad įgyvendinant šią programos dalį bus privaloma imtis lanksčių priemonių siekiant patenkinti kintančius poreikius;
- (22) svarbiausias tikslas – stiprinti Europos įmonių konkurencingumą, tačiau tuo pat metu veiksmingai užtikrinant vienodas sąlygas ir atvirą bei konkurencingą vidaus rinką. MVĮ – pagrindinis Europos ekonomikos variklis, sudarantis 99 % visų Europos verslo subjektų¹³, sukuriantis du trečdalius darbo vietų ir aktyviai padedantis regionų ir vietos lygiu kurti naujas darbo vietas;

¹³ 2016 m. MVĮ veiklos rezultatų apžvalga.

- (23) visoms MVĮ tenka spręsti bendrus uždavinius, su kuriais tuo pačiu mastu nesusiduria didesnės įmonės: ieškoti finansavimo lėšų, rasti kvalifikuotų darbuotojų, mažinti administracinę naštą, skatinti kūrybingumą ir inovacijas, *inter alia*, pasitelkiant viešuosius pirkimus, patekti į rinkas ir plėsti tarptautinio veiklą. Taikant programą minėti rinkos nepakankamumai turėtų būti sprendžiami proporcingai, tačiau be reikalo netrikdant konkurencijos vidaus rinkoje;
- (23a) kuriant darbo programas, skirtas paramai MVĮ teikti, reikėtų atsižvelgti į Smulkiojo verslo akto strategines nuostatas ir jo įgyvendinimo rezultatų apžvalgą. Be to, reikėtų atkreipti dėmesį į MVĮ atstovų tinklo pastabas;
- (23b) programoje turėtų būti kalbama ir apie MVĮ, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB¹⁴ (2003 m. gegužės 6 d. redakcija). Taikant šį reglamentą, MVĮ klausimu Komisija turėtų konsultuotis su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, be kita ko, su MVĮ atstovaujančiomis viešosiomis ir privačiosiomis organizacijomis ir valstybių narių prekybos skatinimo organizacijomis;
- (24) dauguma Sąjungos konkurencingumo problemų yra susijusios su MVĮ sunkumais gauti finansavimo lėšų, nes joms sunku įrodyti kreditingumą ir jos neturi pakankamo užstato. Kiti finansavimo uždaviniai susiję su MVĮ poreikiu išlikti konkurencingoms, tai jos daro vykdydamos, pvz., skaitmeninimo, tarptautinimo ir inovacijų veiklą bei keldamos darbuotojų kvalifikaciją. Nepakankamos galimybės gauti finansavimą trukdo steigti įmones, lėtina plėtrą ir mažina išliekančių įmonių skaičių bei slopina naujų verslininkų ryžtą perimti perspektyvias bendroves, jeigu jos perduodamos;

¹⁴ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžčių (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- (25) siekiant pašalinti šiuos rinkos nepakankamumus ir užtikrinti, kad MVĮ toliau išliktų Sąjungos ekonomikos konkurencingumo pagrindu, MVĮ, įskaitant startuolius ir veiklą plečiančias įmones, reikalinga papildoma parama ir šiam tikslui turi būti sukurtos nuosavo kapitalo priemonės ir skolos priemonės naudojantis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą¹⁵ [...] įsteigto „InvestEU“ fondo MVĮ linija. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1287/2013¹⁶ sukurta paskolų garantijų priemonė užtikrina įrodytą pridėtinę vertę ir tikimasi, kad ji bus naudinga ne mažiau kaip 500 000 MVĮ; ją pakeisianti priemonė bus nustatyta pagal „InvestEU“ fondo MVĮ liniją;
- (26) šioje programoje iškeltų politikos tikslų bus siekiama ne tik pasitelkiant dotacijas, bet ir naudojant pagal „InvestEU“ fondo MVĮ liniją teikiamas finansines priemones ir biudžeto garantiją. Finansinė parama turėtų būti naudojama proporcingai šalinant rinkos nepakankamumus arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas ir veikla neturėtų būti dubliuojama arba ja neturėtų būti išstumiamas privatus finansavimas arba sutrikdoma konkurencija vidaus rinkoje. Vykdam veiklą neabejotinai turėtų būti užtikrinama ES pridėtinė vertė;

¹⁵ Dok. COM(2018) 439 final.

¹⁶ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1287/2013, kuriuo sukuriamą 2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa (COSME) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1639/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 33).

- (27) programa veiksmingai turėtų būti užtikrinama parama MVĮ per visą jų gyvavimo ciklą. Programa turėtų būti grindžiama unikaliomis žiniomis ir su MVĮ ir pramonės sektoriais susijusia įgyta kompetencija ir ilgalaikė patirtimi dirbant su Europos, nacionalinėmis arba regiono suinteresuotomis šalimis. Ši parama turėtų būti pagrįsta sėkminga Europos įmonių tinklo (EIT) patirtimi naudojant vieno langelio sistemą siekiant didinti MVĮ konkurencingumą ir plėsti jų verslą vidaus rinkoje ir už jos ribų. Pasitelkus EIT ketinama toliau teikti paslaugas kitų Sąjungos programų vardu, visų pirma programos „Europos horizontas“ vardu, ir šiam tikslui naudoti tų programų finansinius išteklius. Taip pat toliau turėtų būti taikoma naujų verslininkų kuravimo sistema, padedanti naujiems verslininkams ar jais tapti siekiantiems asmenims pasisemti verslo patirties iš patyrusių kitų šalių verslininkų ir suteikianti galimybę ugdyti verslumo gebėjimus. Programa turėtų būti parengta taip, kad ją būtų įmanoma plėsti toliau ir didėtų jos geografinė aprėptis, o verslininkams būtų atveriami daugiau galimybių, prireikus pasitelkiant kitas Sąjungos iniciatyvas;
- (27a) remiantis esamų MVĮ rėmimo priemonių taikymo patirtimi, ne mažiau svarbu atverti galimybes ir naujoms MVĮ skirtoms priemonėms atsižvelgiant į MVĮ taikomų sąlygų pokyčius vidaus rinkoje, pavyzdžiui, skaitmenizavimo ir reguliavimo naštos srityse;

- (28) grupės – tai strateginė MVĮ konkurencingumo paramos ir MVĮ plėtros priemonė, nes šios grupės kuria palankią verslo aplinką. Bendrosios grupės iniciatyvos turėtų pasiekti kritinę masę, nes tai paspartintų MVĮ plėtrą. Jos turėtų išlikti atviros bendradarbiavimui su trečiųjų valstybių MVĮ. Susiedamos specializuotas ekosistemas, grupės atveria MVĮ naujų verslo galimybių ir veiksmingiau integruoja jas į Europos ir pasaulines strategines vertės grandines. Reikėtų remti tarpvalstybinės, įskaitant tarpreregioninės, partnerystės strategijų rengimą ir bendros veiklos vykdymą; šią veiklą remtų Europos klasterių bendradarbiavimo platforma. Tvarioji partnerystė turėtų būti skatinama užtikrinant nuolatinį finansavimą, jeigu veiklos rezultatai ir dalyvavimas atitiks gairėse nustatytuosius. Pasitelkus grupių organizacijas tiesioginė parama MVĮ turėtų būti teikiama pažangiųjų technologijų, naujų verslo modelių, mažo anglies dioksido kiekio technologijomis ir efektyviu išteklių naudojimu pagrįstiems sprendimams, kūrybingumui ir projektams, kvalifikacijos kėlimui, talentų pritraukimui, verslumo skatinimui ir tarptautinimui. Kiti specializuotos MVĮ paramos dalyviai turėtų būti susiję, kad pramonės pertvarkymas ir išmaniųjų specializuotųjų strategijų įgyvendinimas būtų lengvesnis. Taigi, programa turėtų būti prisidedama siekiant augimo ir plėtojant ryšius su Sąjungos (skaitmeniniais) inovacijų centrais ir teikiant investicijas pagal sanglaudos politiką ir programą „Europos horizontas“. Taip pat galima sąveika ir su „Erasmus“ programa;
- (29) kūrybiškumas ir inovacijos – labai svarbūs veiksniai, užtikrinantys Sąjungos pramonės vertės grandinės konkurencingumą. Jie iš esmės skatina pramonės modernizavimą ir prisideda prie pažangaus, įtraukaus ir tvaraus augimo. Tačiau MVĮ jais naudojasi pernelyg lėtai. Todėl programa turėtų būti remiami tiksliniai veiksmai, tinklai ir partnerystės, skirti kūryba grindžiamoms inovacijoms ir skaitmeniniam bei pramonės pertvarkymui visoje pramonės vertės grandinėje;

- (30) Europos standartai –svarbūs vidaus rinkos veiksniai. Juos būtina taikyti norint užtikrinti įmonių, visų pirma MVĮ, konkurencingumą. Europos standartai taip pat yra esminė priemonė, kuria remiami Sąjungos teisės aktai ir kelių svarbiausių sričių politika, pvz., energetikos, klimato pokyčių, informacijos ir ryšių technologijos, tvaraus išteklių naudojimo, produktų saugos, vartotojų apsaugos, darbuotojų saugos, darbo sąlygų ir senstančios gyventojų populiacijos, taigi, šie standartai yra naudingi apskritai visai visuomenei;
- (31) standartizavimo veikla Europoje reglamentuojama Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1025/2012¹⁷, ji vykdoma taikant ilgalaikę viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, be kurios nebūtų įmanoma pasiekti tame reglamente iškeltų tikslų, ir Sąjungos bendrosios bei sektorių standartizavimo politikos tikslų;
- (32) tinkamai veikianti bendra finansinės atskaitomybės sistema yra labai svarbi vidaus rinkai, veiksmingam kapitalo rinkų veikimui ir integruotos finansinių paslaugų rinkos įgyvendinimui naudojant kapitalo rinkų sąjungą;

¹⁷ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

(33) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002¹⁸ Tarptautinių apskaitos standartų valdybos priimti tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai (TFAS) ir susiję TFAS aiškinimo komiteto išaiškinimai turėtų būti įtraukti į Sąjungos teisę, kad juos galėtų taikyti bendrovės, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje Sąjungos rinkoje, tik tuo atveju, jei IFRS atitinka tame reglamente nustatytus kriterijus, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES¹⁹ 4 straipsnio 3 dalyje nustatytą reikalavimą, kad ataskaitos apibūdintų tikrą ir teisingą vaizdą ir kad jos prisidėtų prie Europos visuomenės gerovės. Tokius tarptautinius apskaitos standartus reikia parengti skaidraus ir demokratinę atskaitomybę užtikrinančio proceso metu. IFRS daro didelę įtaką vidaus rinkos veikimui, todėl Sąjunga yra tiesiogiai suinteresuota užtikrinti, kad naudojant IFRS rengimo ir tvirtinimo procesą būtų rengiami vidaus rinkos teisės sistemos reikalavimus atitinkantys standartai. Todėl svarbu nustatyti tinkamą IFRS fondo finansavimo tvarką;

¹⁸ 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo (OL L 243, 2002 9 11, p. 1).

¹⁹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

(34) atsižvelgiant į Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės (EFRAG) vaidmenį vertinant, ar IFRS atitinka Sąjungos bendrovių teisės ir politikos reikalavimus, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 1606/2002, Sąjungai būtina užtikrinti stabilų EFRAG finansavimą, taigi ir prisidėti skiriant lėšų. EFRAG techninė veikla turėtų būti daugiausia techninių rekomendacijų Komisijai dėl IFRS tvirtinimo rengimas, taip pat tinkamas dalyvavimas tokių IFRS rengimo procese ir turėtų užtikrinti, kad tarptautinių standartų nustatymo procese būtų tinkamai atsižvelgiama į Sąjungos interesus. Šie interesai turėtų apimti atsargumo principą, Direktyvoje 2013/34/ES nustatyto reikalavimo dėl tikro ir teisingo vaizdo pateikimo ir Reglamente (EB) Nr. 1606/2002 apibrėžtą Europos visuomenės gerovę atsižvelgiant į IFRS poveikį finansiniam stabilumui ir ekonomikai. Taip pat reikėtų įsteigti Europos bendrovių ataskaitų laboratoriją kaip Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės (EFRAG) dalį, kad būtų skatinamos inovacijos ir kaupiama geriausia bendrovių ataskaitų patirtis. Šiame forume bendrovės ir investuotojai galėtų dalytis geriausia patirtimi, visų pirma nefinansinių ataskaitų ir tvarumo ataskaitų klausimais;

- (35) kalbant apie teisės aktais nustatyto audito sritį, 2005 m. Stebėsenos grupė (tarptautinė organizacija, atsakinga už Tarptautinės buhalterijų federacijos (TBF) valdymo reformos priežiūrą) įsteigė Viešojo intereso priežiūros tarybą (PIOB). PIOB vaidmuo – prižiūrėti procesą, kurio rezultatas – tarptautinių audito standartų (ISA) priėmimas – ir kitą su viešuoju interesu susijusią TBF veiklą. ISA gali būti patvirtinami ir taikomi Sąjungoje, jeigu jie visų pirma parengti laikantis tinkamos procedūros, viešosios priežiūros ir skaidrumo, kaip reikalaujama pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/43/EB²⁰ 26 straipsnį. Atsižvelgiant ISA taikymą Sąjungoje ir į svarbų PIOB vaidmenį užtikrinant, kad ISA atitiktų Direktyvos 2006/43/EB reikalavimus, reikia numatyti tinkamus susitarimus dėl PIOB finansavimo;
- (36) Sąjunga prisideda prie aukšto lygio vartotojų apsaugos užtikrinimo, galios suteikimo vartotojams ir siekia, kad vidaus rinkoje jiems būtų skiriama daugiausia dėmesio, šiuo tikslu remdama ir papildydama valstybių narių politiką, kuria siekiama užtikrinti, kad piliečiai, kaip vartotojai, galėtų pasinaudoti visais vidaus rinkos privalumais ir kad piliečiams naudojantis šiais privalumais konkrečiomis priemonėmis būtų tinkamai užtikrintas jų saugumas ir teisinių bei ekonominių interesų apsauga; Sąjunga taip pat privalo užtikrinti, kad vartotojų ir produktų saugos įstatymai būtų tinkamai ir vienodai taikomi vietoje ir kad verslo subjektai galėtų naudotis vienodomis sąlygomis ir sąžininga konkurencija vidaus rinkoje. Be to, būtina suteikti galią vartotojams, juos skatinti ir padėti jiems rinktis tvarius sprendimus ir taip prisidėti prie tvarios, energiją ir išteklius efektyviai naudojančios žiedinės ekonomikos;

²⁰ 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinti Tarybos direktyvą 84/253/EEB(OL L 157, 2006 6 9, p. 87).

- (37) programa turėtų padėti didinti vartotojų, verslo subjektų, pilietinės visuomenės ir valdžios institucijų informuotumą apie Sąjungos vartotojų ir saugos įstatymus bei vartotojams ir nacionalinėms arba visos Sąjungos vartotojų atstovų organizacijoms suteikiant galias, visų pirma remiant *Bureau Européen des Unions de Consommateurs* (BEUC – Europos vartotojų organizacijų asociaciją), kuri įsteigta jau senokai, ir laikoma pripažinta NVO, atstovaujančia su visomis atitinkamomis Sąjungos politikos sritimis susijusiems vartotojų interesams, ir su standartizavimo klausimais susijusiems vartotojų interesams atstovaujančią Europos vartotojų atstovavimo standartizacijos srityje koordinavimo asociaciją (ANEC). Vykdam minėtą veiklą ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas naujiems rinkos poreikiams, susijusiems su tvaraus vartojimo skatinimu ir pažeidžiamumo prevencija bei ekonomikos skaitmeninimo keliama užduotimi arba naujų vartojimo įpročių formavimu ir verslo modelių kūrimu. Programa turėtų remti atitinkamos informacijos apie rinkas, politikos uždavinius, išskylančius klausimus ir elgseną rinkimą bei Sąjungos vartotojų suvestinių skelbimą;
- (38) programa turėtų būti remiamos nacionalinės kompetentingos institucijos, įskaitant atsakingas už produktų saugos stebėseną, kurios visų pirma veikia išvien su pavojingų produktų Sąjungos ankstyvojo perspėjimo sistema. Programa taip pat turėtų būti remiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/95/EB²¹ ir Reglamento (EB) Nr. 765/2008 dėl vartotojų apsaugos ir produktų saugos įgyvendinimo užtikrinimas bei Vartotojų apsaugos bendradarbiavimo tinklas ir tarptautinis bendradarbiavimas tarp trečiųjų valstybių atitinkamų valdžios institucijų ir Sąjungos. Programa taip pat turėtų būti siekiama užtikrinti visų vartotojų ir komercinės veiklos subjektų galimybes naudotis kokybišku neteisminių ginčų sprendimu, elektroniniu ginčų sprendimu ir informacija apie teisių gynimo priemones;

²¹ 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos (OL L 11, 2002 1 15, p. 4).

- (39) Europos vartotojų centrų tinklas padeda vartotojams naudotis Sąjungos vartotojų teisėmis, kai prekes ir paslaugas jie perka kitos valstybės vidaus rinkoje ir EEE, pvz., internetu arba keliaudami. 30 centrų jungiantis tinklas, bendrai finansuojamas pagal Sąjungos vartotojų programas, jau ilgiau kaip 10 metų sugeba užtikrinti pridėtinę vertę ir taip stiprinti vartotojų ir komercinės veiklos subjekto pasitikėjimą vidaus rinka. Šis tinklas per metus išnagrinėja daugiau kaip 100 000 vartotojų užklausų ir palaiko ryšį su piliečiais per spaudą ir vykdydamas internetinę informavimo veiklą. Jis laikomas vienu iš labiausiai vertinamų Sąjungos piliečiams pagalbą teikiančių tinklų ir dauguma iš jo centrų turi vidaus rinkos teisės klausimais kompetentingus kontaktinius centrus, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/123/EB²², o iš šio tinklo vertinimo matyti poreikis tęsti jo veiklą. Tinklas taip pat numato su panašiomis trečiųjų valstybių institucijomis sudaryti abipusius susitarimus;
- (40) 2017 m. gegužės mėnesį Komisijai patikrinus Sąjungos vartotojų teisės ir rinkodaros teisės tinkamumą buvo nustatyta būtinybė užtikrinti nuoseklesnį taisyklių taikymą ir palengvinti galimybę imtis teisių gynimo priemonių, jeigu pažeidus vartotojų įstatymus vartotojai patiria žalą. Siekdama, be kita ko, užtikrinti vienodą požiūrį į vartotojus visoje vidaus rinkoje kalbant apie dvigubos kokybės standartus, stipresnius valstybių narių vykdymo užtikrinimo pajėgumus, didesnę produktų saugą, sustiprintą tarptautinį bendradarbiavimą ir naujas galimybes naudotis teisių gynimo priemonėmis, visų pirma atstovų veiksmais, kurių imasi kvalifikuotieji subjektai, Komisija 2018 m. balandžio mėn. priėmė „Naujų galimybių vartotojams dokumentą“. Programa turėtų būti siekiama, be visa ko, remti vartotojų politiką ir šiuo tikslu didinti informuotumą, gausinti žinias, stiprinti pajėgumus ir keistis vartotojų organizacijų bei vartotojų apsaugos institucijų geriausia patirtimi, vykdyti tinklaveiką, atlikti rinkos tyrimus, plėsti įrodymų apie vartotojų vidaus rinkos veikimą bazę, IT sistemas ir ryšių priemones;

²² 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36).

- (41) piliečiams visų pirma įtaką daro finansinių paslaugų rinkos veikimas. Šios paslaugos – pagrindinis vidaus rinkos komponentas ir joms būtina stabili reglamentavimo ir priežiūros sistema, kad būtų garantuojamas finansinis stabilumas ir tvari ekonomika, tačiau taip pat užtikrinamas aukštas vartotojų apsaugos lygis ir kitos finansinės paslaugos galutiniams vartotojams, įskaitant neprofesionaliuosius investuotojus, draudėjus, santaupų turinčius asmenis, pensijų fondų narius ir gavėjus, individualius akcininkus, paskolos gavėjus ir MVĮ. Būtina išplėsti jų galimybes dalyvauti formuojant finansų sektoriaus politiką;
- (42) todėl programa toliau turėtų remti konkrečią veiklą, įtrauktą į 2017–2020 m. pajėgumų stiprinimo programą, siekiant labiau įtraukti vartotojus ir kitų finansines paslaugas gaunančius galutinius vartotojus formuojant Sąjungos politiką, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente²³ (ES) Nr. 2017/826 ir tęsiant bandomąją programą bei 2012–2017 m. parengiamuosius veiksmus. Šie veiksmai būtini siekiant politikos formuotojus supažindinti ne tik su finansų sektoriaus profesionalų, bet taip pat kitų suinteresuotųjų šalių požiūriu ir užtikrinti geresnį vartotojų interesų ir kitų finansinių paslaugų galutinių vartotojų atstovavimą. Taip būtų formuojama geresnė finansinių paslaugų politika, nes visuomenė išsamiau išmanytų finansinio reguliavimo klausimus ir išsiugdytų nuoseklesnį finansinį raštingumą;

²³ 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/826 dėl 2017–2020 m. Sąjungos programos, skirtos remti konkrečiai veiklai, kuria skatinamas vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų dalyvavimas formuojant Sąjungos finansinių paslaugų srities politiką, nustatymo (OL L 129, 2017 5 19, p. 17).

- (43) 2012–2013 m. įgyvendinant bandomąjį projektą ir 2014–2016 m. vykdant parengiamuosius veiksmus Komisija skyrė dotacijas dviem organizacijoms po paskelbto metinio kvietimo teikti pasiūlymus. Tos dvi organizacijos – „Finance Watch“, įsteigta suteikus Sąjungos dotacijas 2011 m. pagal Belgijos teisę kaip tarptautinė ne pelno asociacija, ir „Better finance“, kuri atsirado nuo 2009 m. keletą kartų perorganizavus ir pervadinus anksčiau egzistavusias Europos investuotojų ir akcininkų federacijas. Pagal Reglamentą (ES) 2017/826 įsteigtoje pajėgumų stiprinimo programoje šios dvi organizacijos nurodytos esančios vienintelės gavėjos. Todėl įgyvendinant programą reikia toliau bendrai finansuoti šias organizacijas. Visgi šis finansavimas būtų skiriamas atsižvelgiant į siekiamų tikslų įgyvendinimo įvertinimą, grindžiamą išsamiau jo veiksmingumo ir poveikio įvertinimu;
- (44) siekiant, kad vidaus rinka veiktų be trikdžių, augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų srityje būtina užtikrinti aukštą sveikatos apsaugos lygį. Tai būtina visuomenės ir vidaus rinkos veikimo sąlyga. Tarpvalstybinės sveikatos krizės ir dėl maisto prasidėjusi panika sutrikdo vidaus rinkos veikimą, nes apribojamas asmenų ir prekių judėjimas bei sustabdoma gamyba;
- (45) Sąjungos teisės augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų srityje bendrasis tikslas – užtikrinti aukšto lygio žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatą, remti gyvūnų gerovės gerinimą, prisidėti užtikrinant aukšto lygio vartotojų apsaugą ir jų informavimą bei veiksmingą aplinkos apsaugą, įskaitant biologinės įvairovės išsaugojimą, kad būtų pagerintas Europos maisto ir pašarų gamybos tvarumas, patobulinta standartų kokybė visoje Sąjungoje, padidintas Europos maisto ir pašarų pramonės konkurencingumas bei sudarytos palankesnės galimybės kurti darbo vietas;

(46) atsižvelgiant į specifinį veiksmų, kurių imamasi dėl aukšto lygio žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos, pobūdį, šiame reglamente turi būti nustatyti konkretūs dotacijų skyrimo ir viešųjų pirkimų naudojimo kriterijai. Visų pirma, nukrypstant nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046²⁴ (toliau – Finansinis reglamentas), t. y. pasinaudojant netaikymo atgaline data principo išimtimi, neatidėliotinų priemonių išlaidos, atsižvelgiant į jų skubumą ir nenuspėjamumą turėtų būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus ir apimti visas išlaidas, patirtas nustačius įtariamą ligos arba kenkėjų protrūkį, jeigu šį protrūkį vėliau patvirtina Komisija ir apie jį pranešama Komisijai. Atitinkamus biudžetinius įsipareigojimus ir reikalavimus atitinkančių išlaidų išmokėjimą turėtų priimti Komisija, kai pasirašomi teisiniai įsipareigojimai ir įvertinami valstybių narių pateikti mokėjimo prašymai. Išlaidos taip pat turėtų būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus, jeigu jos skirtos prevencijos ir apsaugos priemonėms, kurių imamasi dėl Sąjungoje atsiradusios tiesioginės grėsmės sveikatos būklei, jeigu trečiosios valstybės teritorijoje, valstybėje narėje arba užjūrio šalyse ir teritorijose pasireiškia ar plinta tam tikros gyvūnų ligos ar zoonozės bei apsaugos priemonių ir kitų susijusių veiksmų atžvilgiu, kurių imamasi siekiant kontroliuoti augalų sveikatos būklę Sąjungoje;

²⁴ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1)

- (47) valstybių narių vykdoma oficialioji kontrolė – svarbiausia priemonė siekiant tikrinti ir stebėti, kad būtų įgyvendinami atitinkami Sąjungos reikalavimai, jų būtų laikomasi ir būtų užtikrinamas jų vykdymas. Oficialiosios kontrolės sistemų veiksmingumas ir efektyvumas yra labai svarbus siekiant išlaikyti aukštą žmonių, gyvūnų ir augalų saugos lygį ir kartu užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą ir gyvūnų gerovę. Sąjungos finansinė parama turėtų būti teikiama tokioms kontrolės priemonėms. Visų pirma finansinis įnašas turėtų būti skiriamas Europos Sąjungos etaloninėms laboratorijoms, Europos Sąjungos etaloniams centrams ir nacionalinėms augalų sveikatos etaloninėms laboratorijoms finansuoti, siekiant padėti joms padengti išlaidas, susijusias su Komisijos patvirtintų darbo programų įgyvendinimu. Be to, kadangi oficialios kontrolės veiksmingumas taip pat priklauso nuo to, ar kontrolės institucijos turi kvalifikuotų darbuotojų, turinčių tinkamų žinių apie Sąjungos teisę, Sąjunga turėtų gebėti prisidėti prie jų mokymo bei atitinkamų mainų programų, kurias rengia kompetentingos institucijos;
- (47a) atsparumas antimikrobinėms medžiagoms – didėjanti sveikatos problema Sąjungoje ir visame pasaulyje. Todėl turėtų būti įmanoma pagal šią programą bendrai finansuoti priemones, kuriomis remiama kova su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms;
- (48) *(dalinai perkelta į 6a konstatuojamąją dalį)*
- (49) *(perkelta į 6b konstatuojamąją dalį)*
- (50) *(perkelta į 6c konstatuojamąją dalį)*
- (51) *(perkelta į 6d konstatuojamąją dalį)*
- (52) Sąjunga ir valstybės narės yra įsipareigojusios įgyvendinti Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. Prisidedamos siekiant „Darbotvarkės 2030“ tikslų Sąjunga ir valstybės narės skatins stipresnės, tvaresnės, įtraukiosios, saugios ir klestinčios Europos kūrimą. Programa turėtų būti prisidedama įgyvendinant „Darbotvarkę 2030“, įskaitant ekonomikos balansavimą, tvaraus vystymosi socialinius ir aplinkos aspektus;

- (53) atsižvelgiant į klimato kaitos problemos sprendimo svarbą laikantis Sąjungos įsipareigojimo įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir pasiekti Jungtinių Tautų Tvaraus vystymosi tikslus šia programa turėtų būti prisidedama prie pagrindinių klimato politikos veiksmų ir užtikrinti, kad klimato politikos tikslams būtų skiriama 25 proc. Sąjungos biudžeto lėšų. Atitinkami veiksmai bus pasirenkami rengiant programą ir ją įgyvendinant bei bus dar kartą įvertinami atsižvelgiant į atitinkamus vertinimus ir peržiūros procesus;
- (54) šiame reglamente nustatomas programos finansinis paketas, kuris yra svarbiausias orientacinis dydis, kaip apibrėžta [*nuoroda turi būti atnaujinta atsižvelgiant į naują tarpinstitucinį susitarimą: 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo*²⁵ 17 punktas], Europos Parlamentui ir Tarybai metinės biudžeto sudarymo procedūros metu;
- [(55) Europos ekonominės erdvės susitarime numatyta, kad programoje nurodytose srityse Sąjunga bei jos valstybės narės bendradarbiauja su Europos laisvosios prekybos asociacijos šalimis, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės. Taip pat turėtų būti numatyta nuostata dėl galimybės kitoms šalims, visų pirma kaimyninėms Sąjungos šalims, narystės Sąjungoje siekiančioms šalims, kandidatėms bei stojančiosioms į Sąjungą šalims, dalyvauti programoje. Be to, programos Europos statistikai skirta dalis turėtų būti prieinama Šveicarijai pagal Europos Bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl bendradarbiavimo statistikos srityje²⁶.]

²⁵ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

[http://eur-lex.europa.eu/legal-](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC)

[content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC)

²⁶ OL L 90, 2006 3 28, p. 2.

- [(56) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, Sąjungos programoje gali dalyvauti naudodamosi bendradarbiavimo sistema, sukurta pagal EEE susitarimą, kuriame numatytas programų įgyvendinimas priimant sprendimą pagal tą susitarimą. Trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti remdamosi kitomis teisinėmis priemonėmis. Į šį reglamentą turėtų būti įtraukta speciali nuostata, kad įgaliotajam leidimus išduodančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Europos Audito Rūmams būtų suteikiamos reikiamos teisės ir prieiga, kad jie galėtų nuosekliai naudotis jiems suteikta atitinkama kompetencija;]
- (57) šiai programai taikomas Finansinis reglamentas. Jame nustatomos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant tinkamumo gauti dotacijas, apdovanojimus ir vykdyti viešuosius pirkimus kriterijų taisyklės;
- (58) įsitikinta, veiksmai, kurių buvo imtasi pagal ankstesnes programas ir biudžeto eilutes, yra tinkami, todėl jie turėtų būti tęsiami. Pagal šią programą siūlomais naujais veiksmais siekiama stiprinti tinkamą vidaus rinkos veikimą. Siekiant supaprastinti programos įgyvendinimą ir jį vykdyti lanksčiau, taigi, veiksmingiau siekti jos tikslų, veiksmai turėtų būti apibrėžiami naudojant tik bendrąsias kategorijas. Į programą taip pat turėtų būti įtraukti su tam tikrais konkurencijos srities tikslais susijusių orientacinių veiklos rūšių sąrašai arba reglamentavimo reikalavimais pagrįstų specialių veiklos rūšių sąrašai, pvz., standartizavimo srities, augalų, gyvūnų, maisto bei pašarų srities ir Europos statistikos;
- (59) būtina nurodyti tam tikras finansavimo reikalavimus atitinkančių subjektų kategorijas, ir taip pat tuos subjektus, kuriems lėšas būtų galima skirti neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus;
- (60) atsižvelgiant į vis intensyvesnius pasaulio ekonomikos tarpusavio ryšius, programoje turėtų būti toliau numatoma galimybė į tam tikrą veiklą įtraukti išorės ekspertus, pavyzdžiui, trečiųjų valstybių pareigūnus, tarptautinių organizacijų atstovus arba ekonominės veiklos vykdytojus;
- (61) būtina nurodyti konkrečius bendro finansavimo taisyklių kriterijus ir tinkamas finansuoti išlaidas;

- (62) atsižvelgiant į 2010 m. spalio 19 d. Komisijos komunikatą „ES biudžeto peržiūra“²⁷ nustatytą Komisijos įsipareigojimą ir siekiant derinti ir supaprastinti finansavimo programas, reikėtų dalytis ištekliais su kitomis Sąjungos finansavimo priemonėmis, jei numatyta veikla pagal programą siekiama įvairioms finansavimo priemonėms bendrų tikslų, bet atmetant dvigubo finansavimo galimybę;
- (63) programa turėtų prisidėti prie bendros paramos, teikiamos siekiant atsižvelgti į konkrečius atokiausių regionų poreikius ir integruoti juos į vidaus rinką, kaip neseniai patvirtinta Komisijos komunikate „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“²⁸;
- (64) vykdamą programą turėtų būti skatinama sąveika, tačiau kartu vengiant susijusių Sąjungos programų ir veiklos rūšių dubliavimo. Pagal šią programą vykdomi veiksmai turėtų papildyti programų „Muitinė“ ir „Fiscalis“, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) [...] ²⁹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) [...] ³⁰, veiksmus, kuriais taip siekiama remti ir gerinti vidaus rinkos veikimą;

²⁷ COM(2010) 700 final, 2010 10 19.

²⁸ Dok. COM(2017) 623 final.

²⁹ Dok. COM(2018) 442 final.

³⁰ Dok. COM(2018) 443 final.

- (65) programa turėtų skatinti sąveiką ir papildomumą MVĮ ir verslumui skirtai paramai, teikiamai iš Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. [...] ³¹ įsteigto Europos regioninės plėtros fondo. Be to, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [...] ³² įsteigto „InvestEU“ fondo MVĮ liniją bus užtikrinama parama skoloms ir nuosavam kapitalui, siekiant gerinti MVĮ galimybes gauti lėšų. Programa taip pat turėtų būti siekiama sąveikos su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [...] ³³ įsteigta Kosmoso programa siekiant skatinti MVĮ naudotis pažangiausiomis inovacijomis ir kitais įgyvendinant šias programas parengtais sprendimais;
- (66) šia programa taip pat turėtų būti skatinama sąveika su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. [...] ³⁴ įsteigta programa „Europos horizontas“, kuria siekiama skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas. Pirmiausia reikėtų skatinti papildomumą su būsimos Europos inovacijų tarybos veiksmais, skirtais novatoriškoms bendrovėms, bei remti MVĮ skirtas paslaugas pasitelkus EIT;
- (67) įgyvendinant programą taip pat turėtų būti skatinama sąveika ir papildomumas su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [...] ³⁵ įsteigta „Skaitmeninės Europos“ programa, kuria siekiama remti Sąjungos ekonomikos ir viešojo sektoriaus skaitmeninimą;

³¹ Dok. COM(2018) 372 final.

³² Dok. COM(2018) 439 final.

³³ Dok. COM(2018) 447 final.

³⁴ Dok. COM(2018) 435 final.

³⁵ Dok. COM(2018) 434 final.

- (68) be to, įgyvendinant siūlomą programą taip pat turėtų būti siekiama užtikrinti sąveiką su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [...] įsteigtu Teisingumo, teisių ir vertybių fondu³⁶, kuris remia tolesnį Europos teisingumo erdvės kūrimą siekiant užtikrinti nacionalinių teisingumo sistemų veiksmingumą – vieną iš teisingos ir ekonomiškai efektyvios Europos ekonomikos būtinųjų sąlygų;
- (69) šia programa turėtų būti skatinama sąveika su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [...] įsteigta programa „Erasmus+“³⁷, su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [...] įsteigtu Europos Sąjungos solidarumo fondu³⁸ ir su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [...] įsteigtu „Europos socialiniu fondu +“³⁹ darbo ir jaunimo judumo srityje, kuri yra svarbi vidaus rinkos tinkamo veikimo sąlyga;
- (70) galiausiai, veiklą, pvz., veterinarijos ir fitosanitarijos priemonės, jeigu kiltų gyvūnų ir augalų sveikatos krizės, būtų galima papildyti su rinka susijusiomis intervencijomis, pagrįstomis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. [...] nustatytu Sąjungos bendrosios žemės ūkio politikos programavimu⁴⁰;
- (71) prireikus programos veiksmams turėtų būti siekiama proporcingai spręsti rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas; veikla neturėtų būti dubliuojama arba ja neturėtų būti išstumiamas privatus finansavimas ir ji turėtų teikti akivaizdžią Europos pridėtinę vertę;

³⁶ Dok. COM(2018) 383 final.

³⁷ Dok. COM(2018) 367 final.

³⁸ Dok. COM(2018) 322 final, 10 straipsnis.

³⁹ Dok. COM(2018) 382 final.

⁴⁰ Dok. COM(2018) 393 final.

- (72) Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, kad ji galėtų priimti darbo programas, įgyvendinančias veiksmus, kuriais siekiama padėti užtikrinti aukštą žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos lygį, taip pat maisto ir pašarų saugą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁴¹;
- (73) pagal šį reglamentą finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir numatomą reikalavimų nesilaikymo riziką. Tai turėtų apimti vienkartinį išmokų, fiksuotųjų sumų ir vieneto išlaidų naudojimą bei su Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje nurodytu finansavimu nesusijusias išlaidas;
- (74) siekiant užtikrinti reguliarią stebėseną ir ataskaitų teikimą nuo pat pradžių turėtų būti sukurta tinkama pagal programą vykdomos veiklos ir jos rezultatų stebėsenos sistema. Stebėseną ir ataskaitų teikimas turėtų būti grindžiami rodikliais, kuriais programos rezultatai įvertinami pagal iš anksto nustatytus bazinius lygius;

⁴¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (75) pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁴² 22 ir 23 dalis būtina šią programą vertinti remiantis informacija, surinkta pagal specialius stebėsenos rezultatus, tačiau vengiant pernelyg didelio reglamentavimo ir administracinės naštos, visų pirma valstybių narių atžvilgiu. Į šiuos reikalavimus prireikus turėtų būti įtraukti išmatuojamieji rodikliai, kuriuos taikant būtų vertinamas programos poveikis vietoje;
- (76) gyvūnų ligų ir zoonozių, kurioms galima skirti lėšas, jeigu taikomos neatidėliotinos priemonės, ir finansuojamų likvidavimo, kontrolės ir priežiūros programų sąrašas turėtų būti parengtas remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/429⁴³ I dalies 2 skyriuje, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/99/EB⁴⁴, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 2160/2003⁴⁵ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 999/2001⁴⁶ nustatytu gyvūnų ligų sąrašu;

⁴² OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁴³ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai („Gyvūnų sveikatos teisės aktas“) (OL L 84, 2016 3 31, p. 1).

⁴⁴ 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/99/EB dėl zoonozių ir zoonozių sukėlėjų monitoringo, iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 90/424/EEB ir panaikinanti Tarybos direktyvą 92/117/EEB (OL L 325, 2003 12 12, p. 31).

⁴⁵ 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2160/2003 dėl salmonelių ir kitų nurodytų zoonozių sukėlėjų per maistą kontrolės (OL L 325, 2003 12 12, p. 1).

⁴⁶ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 999/2001, nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles (OL L 147, 2001 5 31, p. 1).

- (77) siekiant atsižvelgti į tų gyvūnų ligų, kurios daro didelį poveikį gyvulininkystės produkcijai arba prekybai ja, sukliamas situacijas, grėsmę žmonėms keliančių zoonozių vystymąsi arba naujus mokslinius ar epidemiologinius pokyčius, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį priimti teisės aktus dėl tų gyvūnų ligų ir zoonozių sąrašo papildymo; Kad būtų užtikrintas veiksmingas programos pažangos siekiant tikslų vertinimas, Komisija turėtų būti įgaliota priimti aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį, kad prireikus būtų peržiūrėti arba papildyti rodikliai, kuriais vertinama, kaip pasiekti konkretūs tikslai, ir papildyti šį reglamentą nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos nustatymo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (78) pagal [*nuoroda turi būti atnaujinta atsižvelgiant į naują sprendimą dėl UŠT*: Tarybos sprendimo 2013/755/ES⁴⁷ 94 straipsnį] užjūrio šalyse bei teritorijose (toliau – UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai atitinka reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į programos taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi;

⁴⁷ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

(79) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013⁴⁸, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95⁴⁹, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96⁵⁰ ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939⁵¹ Sąjungos finansiniai interesai turi būti saugomi taikant proporcingas priemones, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteislingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, kai tikslinga, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos atvejus, darančius poveikį Sąjungos finansiniams interesams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371⁵², ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiaudamas siekti apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai (tų valstybių narių, kurios tvirtiau bendradarbiauja pagal Reglamentą (ES) 2017/1939, atžvilgiu) ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;

⁴⁸ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁴⁹ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁵⁰ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁵¹ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

⁵² 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

- (80) šiam reglamentui taikomos horizontaliosios finansinės taisyklės, kurias Europos Parlamentas ir Taryba priėmė remdamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsniu. Šios taisyklės nustatytos Finansiniame reglamente ir visų pirma apibrėžia biudžeto rengimo naudojant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus, netiesioginį įgyvendinimą procedūrą ir numato finansų pareigūnų atsakomybės patikras. [Remiantis SESV 322 straipsniu priimtos taisyklės taip pat taikomos saugant Sąjungos biudžetą, jeigu nustatomi visuotiniai trūkumai, susiję su teisės norma valstybėse narėse, nes teisės norma – esminė išankstinė patikimo finansų valdymo ir efektyvaus Sąjungos finansavimo sąlyga];
- (81) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679⁵³ apibrėžtas asmens duomenų tvarkymas, kurį valstybės narės atlieka atsižvelgdamos į šį reglamentą ir prižiūrimos valstybių narių kompetentingų institucijų. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 45/2001⁵⁴ apibrėžtas asmens duomenų tvarkymas, kurį atlieka Komisija atsižvelgdama į šį reglamentą ir prižiūrima Europos duomenų apsaugos pareigūno. Kompetentingos valdžios institucijos visa informacija keistis arba ją perduoti turėtų laikydamosi asmens duomenų perdavimo taisyklių, nustatytų Reglamente (ES) 2016/679, o Komisija visa informacija turėtų keistis arba ją perduoti laikydamasi asmens duomenų perdavimo taisyklių, nustatytų Reglamente (EB) Nr. 45/2001;

⁵³ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁵⁴ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

- (81a) Reglamentu (EB) Nr. 223/2009 nustatomos statistikos rengimo taisyklės laikantis statistinių duomenų konfidencialumo principo ir nustatoma, kad nacionaliniai statistikos institutai, kitos nacionalinės institucijos ir Komisija (Eurostatas) turi imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų užtikrintas principų ir gairių suderinimas fizinės ir loginės konfidencialių duomenų apsaugos atžvilgiu.
- (82) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti dėl susijusių klausimų tarpvalstybinio pobūdžio, o dėl Sąjungos veiksmų didesnių galimybių tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama tai, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (83) programa taip pat turėtų užtikrinti didesnę Sąjungos vidaus rinkos matomumą ir nuoseklumą, įmonių, įskaitant MVI, konkurencingumą ir Europos statistikos veiksmus, skirtus Europos piliečiams, įmonėms ir administracijoms;

- (84) Reglamentas (ES) Nr. 99/2013, Reglamentas (ES) Nr. 1287/2013, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 254/2014⁵⁵, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 258/2014⁵⁶, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 652/2014⁵⁷ ir Reglamentas (ES) 2017/826 turėtų būti panaikinti nuo 2021 m. sausio 1 d.;
- (85) tikslinga užtikrinti sklandų nepertraukiamą perėjimą tarp įmonių ir MVĮ konkurencingumo, vartotojų apsaugos, finansinių paslaugų klientų ir galutinių naudotojų, finansinių paslaugų ir augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų srities politikos formavimo ir Europos statistikos programų, nustatytų Reglamentu (ES) Nr. 1287/2013, Reglamentu (ES) Nr. 254/2014, Reglamentu (ES) 2017/826, Reglamentu (ES) Nr. 258/2014, Reglamentu (ES) Nr. 652/2014, Reglamentu (ES) Nr. 99/2013 ir šia programa, ypač dėl daugiamečių priemonių pratęsimo ir ankstesnių programų sėkmės įvertinimo,

⁵⁵ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 254/2014 dėl daugiamečių vartotojų 2014–2020 m. programos, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1926/2006/EB (OL L 84, 2014 3 20, p. 42).

⁵⁶ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 258/2014 dėl Sąjungos tam tikros audito ir finansinės atskaitomybės sričių veiklos paramos programos nustatymo 2014–2020 m. laikotarpiui ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB (OL L 105, 2014 4 8, p. 1).

⁵⁷ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 652/2014, kuriuo nustatomos išlaidų, susijusių su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir geroje bei augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, valdymo nuostatos ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 98/56/EB, 2000/29/EB ir 2008/90/EB, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 882/2004 ir (EB) Nr. 396/2005, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 ir panaikinami Tarybos sprendimai 66/399/EEB, 76/894/EEB ir 2009/470/EB (OL L 189, 2014 6 27, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma programa, skirta tiek vidaus rinkos veikimo gerinimui ir įmonių, visų pirma labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių, konkurencingumo didinimui, augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų sričiai, tiek Europos statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos programavimo ir finansavimo sistemai nustatyti, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 223/2009 13 straipsnyje (toliau – programa).

Jame nustatomos pagrindinės programoje numatytų veiksmų sritys ir tikslai, 2021–2027 m. laikotarpio biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės bei valdymo sistema.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. derinimo operacija – Sąjungos biudžeto lėšomis remiami veiksmai, įskaitant atliekamus derinimo priemonėmis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 (Finansinio reglamento) 2 straipsnio 6 punktą, kuriais negrąžintinos paramos formos ir (arba) Sąjungos biudžeto finansinės priemonės derinamos su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamomis grąžintinos paramos formomis;
2. Europos statistika – tai pagal Reglamentą (EB) Nr. 223/2009 plėtojama, rengiama ir skleidžiama statistika;

3. teisės subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikdamas savo vardu naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba juridinio asmens statuso neturintis subjektas pagal Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punktą;
4. MVĮ – labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB;
5. trečioji valstybė – valstybė, kuri nėra Sąjungos narė.

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrieji programos tikslai:
 - a) gerinti vidaus rinkos veikimą ir ypač apsaugoti piliečius, vartotojus ir įmones, visų pirma MVĮ, ir suteikti jiems galių užtikrinant Sąjungos teisės vykdymą, palengvinant patekimą į rinkas, nustatant standartus ir skatinant žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatą bei gyvūnų gerovę, kartu laikantis darnaus vystymosi principų; taip pat sustiprinti valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir valstybių narių kompetentingų institucijų, Komisijos bei Sąjungos decentralizuotų agentūrų bendradarbiavimą;
 - b) teikti kokybiškus, palyginamus, laiku pateikiamus ir patikimus Europos statistinius duomenis, kuriais grindžiamas visos Sąjungos politikos formavimas, stebėseną ir vertinimas, ir padėti politikos formuotojams, įmonėms, akademiniai bendruomenei, piliečiams ir žiniasklaidai priimti pagrįstus sprendimus ir aktyviai dalyvauti demokratiname procese.

2. Konkretūs programos tikslai:

- a) didinti vidaus rinkos veiksmingumą, atsižvelgiant ir į skaitmeninę transformaciją, sudaryti palankesnes sąlygas nepagrįstų arba neproporcingų kliūčių prevencijai ir šalinimui, nepagrįsto nevienodo rinkos dalyvių traktavimo prevencijai, remti Sąjungos teisės aktų rengimą, įgyvendinimą ir vykdymą prekių ir paslaugų vidaus rinkos, viešųjų pirkimų, rinkos priežiūros srityse, taip pat įmonių teisės ir sutartinės bei su sutartimis nesusijusios teisės, kovos su pinigų plovimu, laisvo kapitalo judėjimo, finansinių paslaugų ir konkurencijos srityse, įskaitant į vartotojus orientuotą valdymo priemonių kūrimą;
- b) didinti MVĮ konkurencingumą ir pasiekti papildomumo Sąjungos lygmeniu pasitelkiant priemones, kuriomis:
 - i) teikiama įvairaus pobūdžio parama MVĮ, be kita ko, turizmo sektoriuje,
 - ii) palengvinamas patekimas į rinkas, be kita ko, MVĮ tarptautinimas,
 - iii) skatinama MVĮ verslui palanki aplinka,
 - iv) remiamas sektorių konkurencingumas,
 - v) skatinamas pramonės modernizavimas,
 - vi) remiamas pramonės vertės grandinių plėtojimas ir
 - viii) proporcingai skatinamas verslumas;

- c) užtikrinti veiksmingą vidaus rinkos veikimą taikant standartizacijos procesus, kurie:
 - i) sudaro sąlygas finansuoti Europos standartizaciją ir suinteresuotųjų šalių dalyvavimą rengiant Europos standartus;
 - ii) remia aukštos kokybės tarptautinių finansinės atskaitomybės ir audito standartų rengimą, palengvina jų integraciją į Sąjungos teisę ir skatina bendrovių ataskaitų rengimo geriausios praktikos naujoves ir plėtrą;
- d) puoselėti vartotojų interesus ir užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos ir produktų saugos lygį:
 - i) suteikiant galių vartotojams, įmonėms ir pilietinei visuomenei, jiems padedant ir juos šviečiant; užtikrinant aukšto lygio vartotojų apsaugą, tvarų vartojimą ir produktų saugą, visų pirma remiant kompetentingas vykdymo užtikrinimo institucijas ir vartotojams atstovaujančias organizacijas, bendradarbiavimo veiksmus ir veiklą, kuria stiprinamas kompetentingų institucijų bendradarbiavimas, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiems vartotojams; užtikrinant, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į vartotojų interesus skaitmeniniame pasaulyje; užtikrinant, kad visi vartotojai turėtų teisę kreiptis į teismą; teikiant tinkamą informaciją apie rinkas ir vartotojus;
 - ii) didinant vartotojų, kitų finansinių paslaugų galutinių gavėjų ir pilietinės visuomenės dalyvavimą formuojant finansinių paslaugų politiką; skatinant geresnį finansų sektoriaus supratimą;
- e) prisidėti prie žmonių, gyvūnų ir augalų aukšto lygio sveikatos augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų srityje, be kita ko, užkertant kelią gyvūnų ligoms ir augalų kenkėjams, juos aptinkant ir likviduojant, taip pat remiant gyvūnų gerovės didinimą, kovą su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms bei tvarią maisto gamybą ir vartojimą;

- f) laiku, nešališkai ir ekonomiškai efektyviai rengti ir perduoti aukštos kokybės Europos statistinius duomenis pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 12 straipsnio 1 dalyje nustatytus kokybės kriterijus pasitelkiant sustiprintą Reglamento (EB) Nr. 223/2009 4 straipsnyje nurodytą Europos statistikos sistemą ir sustiprintą partnerystę Europos statistikos sistemoje ir su visomis susijusiomis išorės šalimis, naudojant įvairius duomenų šaltinius, pažangius duomenų analizės metodus, išmaniąsias sistemas ir skaitmenines technologijas.

4 straipsnis

Biudžetas

1. 2021–2027 m. programos įgyvendinimo finansinis paketas yra [4 088 580 000 EUR dabartinėmis kainomis].
2. Neviršijant 1 dalyje nurodytos sumos, toliau pateikiamos preliminarios sumos skiriamos šiems tikslams:
 - a) [1 000 000 000] EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytam tikslui;
 - b) [188 000 000] EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktyje nurodytam tikslui;
 - c) [1 680 000 000] EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytam tikslui;
 - d) [552 000 000] EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytam tikslui.
3. Iki 5 % 1 dalyje nurodytos sumos gali būti naudojama techninei ir administracinei paramai įgyvendinant programą, visų pirma dėl parengiamosios, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklos, taip pat informacinių technologijų tinklų naudojimui, kurie skirti informacijos apdorojimui ir mainams, bei įmonių informacinių technologijų priemonių naudojimui ir kūrimui.

4. 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytam tikslui biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių ilgiau kaip vienerius finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.
5. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 111 straipsnio 2 dalies, Komisija, įvertinusi valstybių narių pateiktas mokėjimo paraiškas, priima biudžetinį įsipareigojimą skirti dotaciją, skirtą skubioms veterinarijos ir fitosanitarijos priemonėms pagal konkretų tikslą, nurodytą šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies e punkte.
6. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti išteklių valstybių narių prašymu gali būti perskirti programai. Komisija tuos išteklius naudoja tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies a punktą arba netiesiogiai pagal to paties straipsnio c punktą. Tie išteklių panaudojami atitinkamos valstybės narės labui tiek, kiek įmanoma.

15 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

Programoje gali dalyvauti šios trečiosios valstybės:

- a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, EEE susitarime nustatytais sąlygomis;
- b) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal jų dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiomis sąlygomis;

- c) šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;
- d) [...] trečiosios valstybės pagal konkrečioje sutartyje numatytas sąlygas, apimančias trečiosios valstybės dalyvavimą bet kurioje Sąjungos programoje, su sąlyga, kad sutartyje:
 - i) užtikrinama trečiosios valstybės, dalyvaujančios Sąjungos programose, įnašų ir naudos pusiausvyra;
 - ii) nustatomos dalyvavimo programose sąlygos, įskaitant individualioms programoms skirtų finansinių įnašų apskaičiavimą ir jų administracines išlaidas;
 - iii) trečiajai valstybei nesuteikiama sprendimo galia vykdant programą;
 - iv) garantuojamos Sąjungos teisės siekiant užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus.

Įnašai, kurie nurodyti ii papunktyje, priskiriami asignuotoms įplaukoms pagal [Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį].

ES finansavimas ir jo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginio valdymo principą, laikantis Finansinio reglamento, arba kartu su Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytomis įstaigomis, taikant netiesioginio valdymo principą.
2. Pagal programą gali būti teikiamas bet kurios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas, visų pirma dotacijos, apdovanojimai ir viešieji pirkimai. Finansavimas taip pat gali būti teikiamas finansinėmis priemonėmis, naudojant derinimo operacijas.
3. Įnašai į savidraudos mechanizmą gali apimti riziką, susijusią su gavėjų mokėtinų lėšų susigrąžinimu, ir yra laikomi pakankama garantija pagal Finansinį reglamentą. Taikomos reglamento XXX [po Reglamento dėl garantijų fondo priimto teisės akto] [X straipsnio] nuostatos⁵⁸.

⁵⁸ [papildyti]

II SKYRIUS

DOTACIJOS

7 straipsnis

Dotacijos

Programos dotacijos skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį.

8 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai

1. Reikalavimus gauti finansavimą atitinka tik tie veiksmai, kuriais siekiama 3 straipsnyje nurodytų tikslų.
2. Konkrečiai šie veiksmai, kuriais įgyvendinami 3 straipsnyje nurodyti tikslai, yra tinkami:
 - a) sudaryti tinkamas sąlygas suteikti galios visiems vidaus rinkos dalyviams, įskaitant įmones, piliečius ir vartotojus, pilietinę visuomenę ir valdžios institucijas, rengiant skaidraus informavimo ir informuotumo didinimo kampanijas, keičiantis geriausia patirtimi, skatinant gerąją patirtį, keičiantis ir skleidžiant patirtį ir žinias bei rengiant mokymus; į tokius veiksmus, įgyvendinamus pasitelkiant esamus tinklus, pavyzdžiui, SOLVIT ir Europos vartotojų centrų tinklą, įtraukiamos, kai aktualu, trečiosios valstybės, siekiant propaguoti ES vertybes, taisykles ir standartus;
 - b) teikti Sąjungos piliečiams, vartotojams, galutiniams naudotojams, pilietinei visuomenei ir verslo atstovams mechanizmus, kurie padėtų prisidėti prie politinių diskusijų, politikos ir sprendimų priėmimo proceso, visų pirma remiant atstovaujančių organizacijų veikimą nacionaliniu ir Sąjungos lygiu;

- c) stiprinti pajėgumus, palengvinti ir koordinuoti valstybių narių ir valstybių narių kompetentingų institucijų bei valstybių narių kompetentingų institucijų ir Komisijos, Sąjungos decentralizuotų agentūrų ir trečiųjų valstybių valdžios institucijų bendrus veiksmus;
- d) remti veiksmingą Sąjungos teisinės sistemos vykdymą ir modernizavimą bei jos greitą prisitaikymą prie nuolat besikeičiančios aplinkos ir trečiųjų valstybių praktikos, įskaitant per duomenų rinkimą ir analizę; mokslinius tyrimus apie vidaus rinkos veikimą, tyrimus, vertinimus ir politikos rekomendacijas; demonstracinės veiklos organizavimą ir bandomuosius projektus; komunikacijos veiklą; pritaikytų IT priemonių rengimą, užtikrinant skaidrų ir veiksmingą vidaus rinkos veikimą ir kovojant su sukčiavimo praktika internete bei užkertant jai kelią.

3. Reikalavimus gauti finansavimą atitinka tie veiksmai, kuriais siekiama 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyto konkretaus tikslo:

- a) teikti įvairaus pobūdžio paramą MVĮ, įskaitant informaciją, mentorystę, mokymus, švietimą, judumą, tarpvalstybinį bendradarbiavimą arba konsultavimo paslaugas;
- b) palengvinti MVĮ patekimą į rinkas Sąjungoje ir už jos ribų, padėti joms spręsti pasaulines ir visuomenės problemas bei siekti verslo tarptautinimo ir stiprinti Sąjungos pramonės vadovaujamąjį vaidmenį pasaulinėse vertės grandinėse;
- ba) remti Europos įmonių tinklą (toliau – EIT) siekiant teikti integruotas paramos verslui paslaugas Sąjungos MVĮ, kurios siekia iširti galimybes vidaus rinkoje ir trečiojoje valstybėje; EIT taip pat gali būti naudojamas teikti paslaugas pagal kitas Sąjungos programas, pavyzdžiui, „Europos horizontas“, įskaitant konsultavimo arba gebėjimų stiprinimo paslaugas; EIT pagal kitas programas teikiamos paslaugos finansuojamos iš tų programų lėšų; EIT įgyvendinimas glaudžiai koordinuojamas su valstybėmis narėmis, kad būtų išvengta veiklos dubliavimo, laikantis subsidiarumo principo;

- c) spręsti rinkos kliūtis, mažinti administracinę naštą ir kurti palankią verslo aplinką, kad MVĮ galėtų pasinaudoti vidaus rinkos privalumais;
 - d) palengvinti verslo augimą, įskaitant techninių, skaitmeninių ir verslumo įgūdžių ugdymą, produktų kūrimą, skaitmeninimą ir pramonės pertvarkymą gamybos ir paslaugų sektoriuose;
 - e) remti įmonių ir visų ekonomikos sektorių konkurencingumą ir remti MVĮ kūrybiškumo ir inovacijų panaudojimą, naujų verslo modelių taikymą ir vertės grandinės bendradarbiavimą, strategiškai sujungiant ekosistemas ir grupes, įskaitant bendrą grupių iniciatyvą;
 - f) puoselėti verslumo aplinką ir verslumo kultūrą, įskaitant naujų verslininkų mentorystės programą ir remti startuolius, verslo tvarumą ir plėtrą.
4. Reikalavimus gauti finansavimą atitinka Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 15 ir 16 straipsniuose nurodyti veiksmai, kuriais siekiama šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies c punkto i papunktyje nurodyto konkretaus tikslo.
5. Reikalavimus gauti finansavimą atitinka tie veiksmai, kuriais remiama veikla, kuria siekiama parengti, taikyti, vertinti ir stebėti tarptautinius standartus finansinės atskaitomybės ir audito srityse bei stebėti standartų nustatymo procesus ir įgyvendinti konkretų tikslą, nurodytą 3 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktyje.
6. Reikalavimus gauti finansavimą atitinka tie I priede nurodyti veiksmai, kuriais siekiama 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodyto konkretaus tikslo:
7. Reikalavimus gauti finansavimą atitinka tie II priede nurodyti veiksmai, kuriais siekiama 3 straipsnio 2 dalies f punkte nurodyto konkretaus tikslo:

Reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Be Finansinio reglamento 197 straipsnyje nustatytų kriterijų, taikomi šio straipsnio 2–7 dalyse nustatyti tinkamumo kriterijai.
2. Be 3–7 dalyse nustatytų tinkamumo reikalavimų, pagal programą reikalavimus atitinka šie subjektai:
 - a) teisės subjektai, įsisteigę bet kurioje iš šių valstybių:
 - i) valstybėje narėje arba su ja susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
 - ii) trečiojoje valstybėje, kuri yra asocijuotoji programos valstybė pagal 5 straipsnį;
 - b) teisės subjektas, įsteigtas pagal Sąjungos teisę, ar tarptautinė organizacija;
 - c) teisės subjektai, įsisteigę trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji programos valstybė, yra išskirtinai tinkami dalyvauti, jei veiksmas atitinka programos tikslus, o veikla už Sąjungos ribų prisideda prie valstybių narių teritorijose, kurioms taikomos sutartys, vykdomų intervencijų veiksmingumo.
3. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji programos valstybė, įsisteigę teisės subjektai gali dalyvauti šiuose veiksmuose:
 - a) veiksmuose, kuriais siekiama 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyto konkretaus tikslo;
 - b) veiksmuose, kuriais remiama vartotojų apsauga, įgyvendinant 3 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktyje nurodytą konkretų tikslą.

Veiksmuose dalyvaujantys subjektai, kurie nurodyti a ir b punktuose, negali gauti Sąjungos finansinės paramos, išskyrus atvejus, kai tai svarbu programai įgyvendinti, visų pirma Sąjungos įmonių konkurencingumo ir patekimo į rinką požiūriu arba siekiant apsaugoti Sąjungoje gyvenančius vartotojus. Ta išimtis netaikoma pelno siekiantiems subjektams.

4. Reikalavimus dalyvauti veiksmuose, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies c punkto i papunktyje nurodytas konkretus tikslas, atitinka subjektai nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 15 ir 16 straipsniuose.
5. Reikalavimus dalyvauti veiksmuose, kuriais remiama vartotojų apsauga įgyvendinant 3 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktyje nurodytą konkretų tikslą, ir kurie yra susiję su Europos vartotojų centrų tinklu, atitinka šios įstaigos:
 - a) valstybės narės arba trečiosios valstybės, nurodytos 5 straipsnyje, paskirta įstaiga, kuri yra ne pelno siekianti įstaiga, atrinkta taikant skaidrią tvarką;
 - b) viešasis subjektas.
6. Veiksmai, kuriuose dalyvauti reikalavimus atitinka trečiosios valstybės, kurios yra arba nėra asocijuotosios programos valstybės, ir kuriais įgyvendinamas konkretus tikslas, nurodytas 3 straipsnio 2 dalies e punkte:
 - a) apsaugos priemonės, kurių imamasi, jei kyla tiesioginė grėsmė sveikatos būklei Sąjungoje dėl vienos iš III priede išvardytų gyvūnų ligų ir zoonozijų atsiradimo ar plitimo trečiosios valstybės ar valstybės narės teritorijoje, arba augalų kenkėjų, išvardytų 16 straipsnyje apibrėžtoje darbo programoje;
 - b) apsaugos priemonės ar kita atitinkama veikla, kurios imamasi siekiant apsaugoti augalų sveikatos būklę Sąjungoje.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 20 straipsnį iš dalies pakeisti III priedą, kai reikia atsižvelgti į gyvūnų ligų ir zoonozijų, kurioms netaikomi šiame priede nurodyti Sąjungos teisės aktai, pasireiškimą.

Išskyrus atvejus, kai gyvūnų ligos ir augalų kenkėjai turi didelį poveikį Sąjungai, iš principo nesusijusios valstybės turėtų pačios finansuoti savo dalyvavimą a) ir b) punktuose nurodytuose veiksmuose.

7. Reikalavimus dalyvauti veiksmuose, kuriais įgyvendinamas konkretus tikslas, nurodytas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies f punkte, atitinka šie subjektai:
- a) nacionaliniai statistikos institutai ir kitos nacionalinės institucijos, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 223/2009 5 straipsnio 2 dalyje;
 - b) dėl veiksmų, kuriais remiami bendradarbiavimo tinklai, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 223/2009 15 straipsnyje, kitos įstaigos, veikiančios statistikos srityje, kurios nėra šios dalies a punkte nurodytos valdžios institucijos;
 - c) ne pelno įstaigos, neturinčios pramonės, komercinių ir verslo ar kitų interesų konflikto, kurių pagrindiniai tikslai ir veikla yra susiję su Europos statistikos praktikos kodekso, nurodyto Reglamento (EB) Nr. 223/2009 11 straipsnyje, taikymo skatinimu ir rėmimu, arba naujų Europos statistikos rengimo metodų įgyvendinimu, siekiant didinti našumą ir gerinti kokybę Sąjungos lygmeniu.

10 straipsnis

Paskirtieji naudos gavėjai

Toliau nurodyti subjektai gali gauti dotaciją pagal programą be kvietimo teikti pasiūlymus:

- a) dėl veiksmų rinkos priežiūros srityje, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas konkretus tikslas, valstybių narių rinkos priežiūros institucijos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 765/2008 17 straipsnyje ir [Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatomos gaminiams taikomų derinamųjų Sąjungos teisės aktų laikymosi ir vykdymo užtikrinimo taisyklės ir procedūros]⁵⁹ 11 straipsnyje;

⁵⁹ Dok. COM(2017) 795 final.

- b) dėl veiksmų akreditacijos ir rinkos priežiūros srityje, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas konkretus tikslas, įstaiga, pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį vykdanči veiklą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 765/2008 32 straipsnyje;
- c) dėl veiksmų, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies c punkto i papunktyje nurodytas konkretus tikslas, subjektai nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 15 ir 16 straipsniuose;
- d) dėl veiksmų, kuriais įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktyje nurodytas konkretus tikslas, Europos finansinės atskaitomybės patariamoji grupė (EFRAG), Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų fondas ir Viešojo intereso priežiūros taryba (PIOB);
- e) dėl veiksmų, kuriais įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktyje nurodytas konkretus tikslas, susijęs su atstovavimu vartotojų interesams Sąjungos lygmeniu, Europos vartotojų sąjungų biuras (BEUC) ir Europos atstovavimo vartotojams standartizacijos srityje koordinavimo asociacija (ANEC), jeigu jie neturi interesų konfliktų ir per savo narius atstovauja ne mažiau kaip dviejų trečdalių valstybių narių Sąjungos vartotojų interesams;
- f) dėl veiksmų, kuriais įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies d punkto ii papunktyje nurodytas konkretus tikslas, organizacijos „Finance Watch“ ir „Better Finance“, atsižvelgiant į šias sąlygas, kurios vertinamos kasmet:
 - i) subjektai išlieka nevyriausybiniai, nesiekiantys pelno ir nepriklausomi nuo pramonės, prekybos ar verslo;
 - ii) jie neturi interesų konfliktų ir per savo narius atstovauja Sąjungos vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų interesams;

- g) dėl veiksmų, kuriais siekiama šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodyto konkretaus tikslo:
- i) valstybių narių kompetentingos institucijos ir su jais susiję subjektai, Europos Sąjungos etaloninės laboratorijos, nurodytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625⁶⁰ 92, 95 ir 97 straipsniuose, Europos Sąjungos etaloniniai centrai, nurodyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1012⁶¹ 29 straipsnyje, nacionalinės augalų sveikatos etaloninės laboratorijos, nacionalinės gyvūnų sveikatos etaloninės laboratorijos ir tarptautinės organizacijos;
 - ii) tik šio reglamento 9 straipsnio 6 dalies a ir b punktuose apibūdintų veiksmų atveju, trečiosios valstybės, kurios yra arba nėra asocijuotosios programos valstybės;
- h) dėl veiksmų, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytas konkretus tikslas, nacionaliniai statistikos institutai ir kitos nacionalinės valdžios institucijos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 223/2009 5 straipsnio 2 dalyje;

⁶⁰ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1).

⁶¹ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1012 dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų grynaveislių veislinių gyvūnų ir hibridinių veislinių kiaulių veisimui, prekybai jais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų įvežimui į Sąjungą, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) Nr. 652/2014, Tarybos direktyvos 89/608/EEB ir 90/425/EEB bei panaikinami tam tikri gyvūnų veisimo srities aktai („Gyvūnų veisimo reglamentas“) (OL L 171, 2016 6 29, p. 66).

11 straipsnis

Vertinimo komitetai

Vertinimo komitetas (-ai) veiksams, kuriais įgyvendinamas (-i) 3 straipsnio 2 dalyje nurodytas (-i) konkretus (-ūs) tikslas (-ai), gali būti visiškai arba iš dalies sudarytas iš išorės ekspertų.

12 straipsnis

Bendro finansavimo taisyklės

1. Dėl veiksmų, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas konkretus tikslas, atsižvelgiant į valstybių narių ir trečiųjų valstybių, kurios yra asocijuotosios programos valstybės, rinkos priežiūros institucijas ir atsižvelgiant į Sąjungos bandymų įrenginius, kaip nurodyta [Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatomos gaminams taikomų derinamųjų Sąjungos teisės aktų laikymosi ir vykdymo užtikrinimo taisyklės ir procedūros] 20 straipsnyje, programa gali finansuoti iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su veiksmu, su sąlyga, kad laikomasi Finansinio reglamento 190 straipsnyje apibrėžto bendro finansavimo principo.
2. Dotacijos, skiriamos Viešojo intereso priežiūros tarybai (PIOB) įgyvendinant 3 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktyje nurodytą konkretų tikslą, jei Tarptautinės buhalterijų federacijos (IFAC) finansavimas konkrečiais metais pasiekia daugiau kaip du trečdalius viso metinio finansavimo, metinis įnašas tiems metams yra ribojamas iki didžiausios sumos, apibrėžtos 16 straipsnio 1 dalyje nurodytoje darbo programoje.
- 2a. Dėl dotacijų, skiriamų ANEC, kaip nurodyta šio reglamento 10 straipsnio e punkte, programa gali finansuoti iki 95 % tinkamų finansuoti išlaidų.
3. Dėl veiksmų, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytas konkretus tikslas, programa gali finansuoti iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, jei laikomasi Finansinio reglamento 190 straipsnyje apibrėžto bendro finansavimo principo.

Dėl veiksmų, nurodytų I priedo 1 ir 2 punktuose, taikoma bendro finansavimo norma paprastai yra bent 50 % tinkamų finansuoti išlaidų. Taikomos šios išimtys:

- a) norma padidinama iki 75 % tinkamų finansuoti išlaidų šiais atvejais:
 - i) finansuoti tarpvalstybinei veiklai, įgyvendinamai kartu dviejų ar daugiau valstybių narių, siekiant kontroliuoti augalų kenkėjus ar gyvūnų ligas, vykdyti jų prevenciją arba juos likviduoti;
 - ii) valstybėse narėse, kurių bendrosios nacionalinės pajamos vienam gyventojui, remiantis naujausiais Eurostato duomenimis, yra mažesnės nei 90 % Sąjungos vidurkio.
 - b) Didžiausia norma gali būti padidinta iki 100 % tinkamų finansuoti išlaidų, jei veikla, remiama iš Sąjungos įnašo, susijusi su didelio pavojaus žmonių, augalų ir gyvūnų sveikatai prevencija ir kontrole Sąjungoje ir:
 - i) yra skirta išvengti žmonių aukų arba didelių ekonomikos nuostolių visoje Sąjungoje;
 - ii) yra konkrečios visai Sąjungai nepaprastai svarbios užduotys, kaip Komisija nustatė darbo programoje, priimtoje pagal 16 straipsnį, arba
 - iii) yra įgyvendinama trečiosiose valstybėse.
 - c) Padedant Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatiniam komitetui, bendro finansavimo norma gali būti peržiūrėta atsižvelgiant į turimas biudžeto lėšas, nepakankamą programos įgyvendinimą ar neatidėliotiną priemonę, arba laipsnišką kovos su gyvūnų ligomis arba augalų kenkėjais veiksmų bendro finansavimo panaikinimą.
4. Dėl veiksmų, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytas konkretus tikslas, programa gali finansuoti iki 95 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su veiksmomis, kuriais remiami bendradarbiavimo tinklai, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 223/2009 15 straipsnyje.

Su programomis ir neatidėliotinomis priemonėmis susijusios tinkamos finansuoti išlaidos

1. Dėl veiksmų, kuriais įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytas konkretus tikslas, išlaidos programų įgyvendinimui, patirtos dėl I priedo 2.1a.1 ir 2.1a.2 punktuose nurodytų priemonių, gali būti laikomos dotacijomis, jei jos atitinka Finansinio reglamento 186 straipsnyje nustatytus kriterijus.
2. Be Finansinio reglamento 186 straipsnyje nustatytų kriterijų, I priedo 1.4.1. ir 1.4.2. punktuose nurodytoms neatidėliotinoms priemonėms, kuriomis įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytas konkretus tikslas, taikomi šie išlaidų tinkamumo kriterijai:
 - a) kaip nurodyta Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 straipsnio b punkte, išlaidos turi būti finansuojamos iki veiklos pradžios;
 - b) tokios išlaidos taip pat gali būti finansuojamos, jei imamasi priemonių, susijusių su įtariamu ligos arba kenkėjų atsiradimu arba buvimu, jei toks atsiradimas arba buvimas vėliau patvirtinamas.

Šios dalies a punkte nurodytos išlaidos, kurios turi būti nustatytos pagal 16 straipsnį priimtoje konkrečioje darbo programoje, yra tinkamos finansuoti nuo pranešimo Komisijai apie ligos atsiradimą arba kenkėjų buvimą datos.

Sudėtinis, papildomas ir mišrus finansavimas

1. Veiksmui, kuriam skirtas kitos Sąjungos programos įnašas, taip pat gali būti skirtas kitos programos įnašas, jei tais įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Tokiems pagal kitas Sąjungos programas skirtiems įnašams taikomos tų programų taisyklės. Sudėtinis finansavimas turi neviršyti bendros tinkamų finansuoti išlaidų sumos, o skirtingų Sąjungos programų parama gali būti apskaičiuojama proporcingai, remiantis dokumentais, kuriais nustatomos paramos sąlygos.
2. (Veiksmai, kuriems suteiktas pažangumo ženklas pagal programą „Horizontas 2020“ arba „Europos horizontas“, arba atitinkantys šias visas šias palyginamas sąlygas:
 - a) jie buvo įvertinti kvietime teikti pasiūlymus pagal šią programą;
 - b) jie atitinka to kvietimo teikti pasiūlymus minimalius kokybės reikalavimus;
 - c) jie negali būti finansuojami pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus dėl biudžetinių suvaržymų.

Jiems gali būti skirta parama iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, „Europos socialinio fondo +“ ar Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, pagal Reglamento (ES) XX [Bendrijų nuostatų reglamentas] [67] straipsnio 5 dalį arba Reglamento (ES) XX [dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos] [8] straipsnį, jei tokie veiksmai atitinka atitinkamos programos tikslus. Taikomos fondo, iš kurio teikiama parama, taisyklės.)⁶²

⁶² Diskusijos dėl šios dalies tebevyksta kituose Tarybos parengiamuosiuose organuose. Todėl dabartiniame etape išvados dėl 2 dalies daryti negalima.

3. Veiksmui gali būti skirta parama iš vienos ar kelių Sąjungos programų. Tokiais atvejais mokėjimo paraiškoje deklaruojamos išlaidos neturi būti deklaruojamos kitai programai skirtoje mokėjimo paraiškoje.
4. Išlaidų suma, kuri turi būti įtraukta į mokėjimo paraišką, gali būti proporcingai apskaičiuota kiekvienai programai pagal dokumentą, kuriame išdėstomos paramos teikimo sąlygos.

III SKYRIUS

DERINIMO OPERACIJOS

15 straipsnis

Derinimo operacijos

Derinimo operacijos pagal šią programą vykdomos laikantis [reglamento „InvestEU“] ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.

IV SKYRIUS

PROGRAMAVIMAS, STEBĖSENA, ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

16 straipsnis

Programos įgyvendinimas

1. Programa įgyvendinama vykdant Finansinio reglamento 110 straipsnyje nurodytas darbo programas. Visi šiame reglamente nustatyti konkretūs tikslai įgyvendinami pasitelkiant metinę arba daugiametę darbo programą. Tačiau jei įmanoma pasiekti konkrečių tikslų sinergiją, reikalingos nuostatos gali būti įgyvendintos bendroje darbo programoje.

Siekiant užtikrinti programos įgyvendinimą, įgyvendinimo įgaliojimai priimti darbo programas suteikiami Komisijai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamas laikantis 21 straipsnyje nurodytos procedūros.

Darbo programoje išsamiai nurodoma:

- a) kiekvieno 3 straipsnyje nurodytus bendruosius ir konkrečius tikslus atitinkančio veiksmo tikslai, informacija apie biudžeto paketą kiekvienai 6 straipsnyje nurodytai finansavimo formai, bendra suma, skiriama visiems veiksmams, ir preliminarus įgyvendinimo tvarkaraštis;
- b) dotacijų atveju esminiai vertinimo kriterijai, kurie nustatomi siekiant užtikrinti kuo geresnį programa siekiamų tikslų įgyvendinimą, ir didžiausia bendro finansavimo norma;

Kai taikoma, darbo programose nustatoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma.

- 1a. Darbo programas, kuriomis įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytas konkretus tikslas, Komisija priima įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnio 1 dalyje nurodytos procedūros.
- 1b. Darbo programas, kuriomis įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktyje nurodytas konkretus tikslas, Komisija priima įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros.
- 2. Darbo programas, kuriomis įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytas konkretus tikslas, kaip nurodyta 8 straipsnio 2 dalyje ir I priede, Komisija priima įgyvendinimo aktais ne vėliau kaip kiekvienų metų, einančių prieš jų vykdymą, balandžio 30 d., su sąlyga, kad priimtas biudžeto projektas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, šio reglamento II priede nustatyti veiksmai, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytas konkretus tikslas, įgyvendinami pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 13, 14 ir 17 straipsnius, įskaitant iniciatyvas dėl prioritetų peržiūros, ir palaikant glaudų bei darnų bendradarbiavimą Europos statistikos sistemoje (ESS).

17 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Rodikliai, kuriais grindžiama programos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnio 2 dalyje nustatytų konkrečių tikslų, ataskaita, pateikti IV priede.
2. Siekdama užtikrinti veiksmingą programos pažangos vertinimą siekiant tikslų, Komisija yra įgaliota priimti deleguotuosius aktus pagal 20 straipsnį, kad būtų peržiūrėti arba papildyti IV priede nurodyti rodikliai, jei manoma, kad tai būtina, ir papildyti šį reglamentą nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos nustatymo.
3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad programos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams ir, jei reikia, valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

Vertinimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
2. Tarpinis programos vertinimas atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo programos įgyvendinimo pradžios ir likus bent šešiams mėnesiams iki naujos programos pasiūlymo dėl kitos daugiametės finansinės programos laikotarpio pateikimo.
3. Kalbant apie veiksmus, kuriais įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktyje nurodytas konkretus tikslas, Komisija parengia metinę Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų fondo veiklos ataskaitą, susijusią su Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų, PIOB ir EFRAG kūrimu. Komisija ataskaitą perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.
4. Remdamasi Reglamento (EB) Nr. 223/2009 13 straipsniu, Komisija konsultuojasi su Europos statistikos sistemos komitetu dėl tarpinio ir galutinio vertinimo, susijusio su veiksmiais, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytas konkretus tikslas, prieš jų priėmimą ir pateikimą Europos Parlamentui ir Tarybai.

Komisija konsultuojasi su Europos patariamuoju statistikos komitetu dėl galutinio vertinimo, susijusio su veiksmiais, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytas konkretus tikslas, prieš jų priėmimą ir pateikimą Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Baigiant įgyvendinti programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį programos vertinimą.
6. Vertinimų išvadas ir savo pastabas bei rekomendacijas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

19 straipsnis

Sjungos finansinių interesų apsauga

Kai programoje trečioji valstybė dalyvauja pagal tarptautiniu susitarimu paremtą sprendimą ar kitą teisinį instrumentą, trečioji valstybė suteikia visas būtinas teises ir prieigas, kurios reikalingos, kad atsakingas leidimus išduodantis pareigūnas, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), Europos Audito Rūmai galėtų veikti pagal visas savo kompetencijas. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl OLAF atliekamų tyrimų.

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 9 ir 17 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2028 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 9 ir 17 straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 9 ir 17 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

Komiteto procedūra

1. 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyto konkretaus tikslo atžvilgiu Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

2. 3 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktyje nurodyto konkretaus tikslo atžvilgiu Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

3. 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodyto konkretaus tikslo atžvilgiu Komisijai padeda Reglamento (EB) Nr. 178/2002 58 straipsniu įsteigtas Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.

Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

V SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami tinkamą informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su programa ir jos veiksmais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.
3. Komisija (Eurostatas) vykdo informavimo ir komunikavimo veiklą, susijusią su 3 straipsnio 2 dalies f punkte nurodyto konkretaus tikslo įgyvendinimu ir veiksmais bei rezultatais, susijusiais su Europos statistikos plėtojimu, rengimu ir sklaida pagal Reglamente (EB) Nr. 223/2009 nustatytus statistinius principus.

23 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentai (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, (ES) Nr. 258/2014, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) 2017/826 panaikinami nuo 2021 m. sausio 1 d.

24 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis Reglamentas nedaro poveikio atitinkamų veiksmų tęstinumui ar keitimui iki jų įgyvendinimo pabaigos pagal reglamentus (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, (ES) Nr. 258/2014, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) 2017/826, kurie bus toliau taikomi atitinkamiems veiksams iki jų įgyvendinimo pabaigos.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, būtinos užtikrinti perėjimui nuo priemonių, patvirtintų pagal ankstesnes programas, nustatytas pagal 1 dalyje pateiktą sąrašą, prie šios programos.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti 4 straipsnio 3 dalyje nurodytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu Tarybos vardu

Pirmininkas Pirmininkas

I PRIEDAS

Tinkami finansuoti veiksmai, kuriais įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytas konkretus tikslas

Reikalavimus gauti finansavimą atitinka tie veiksmai, kuriais siekiama 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodyto konkretaus tikslo:

1. neatidėliotinos veterinarinės ir fitosanitarinės priemonės;
- 1.1. neatidėliotinių veterinarinių ir fitosanitarinių priemonių turi būti imamasi oficialiai patvirtinus kurios nors iš III priede išvardytų gyvūnų ligų arba zoonozių pasireiškimą, augalų kenkėjų buvimą arba kilus tiesioginei grėsmei Sąjungos žmonių, gyvūnų arba augalų sveikatos būklei.

Pirmoje pastraipoje nurodytos priemonės įgyvendinamos nedelsiant, o jas taikant turi būti laikomasi atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose išdėstytų nuostatų.

- 1.2. dėl ekstremaliosios fitosanitarinės padėties valstybės narės gali imtis šių kovos su pirmuoju kenkėjų antplūdžiu tam tikroje zonoje priemonių:
 - a) Sąjungos karantininių kenkėjų naikinimo ir prevencijos priemonių, kurių valstybės narės kompetentinga institucija imasi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031⁶³ 17 straipsnį arba pagal Sąjungos priemones, priimtas pagal to reglamento 28 straipsnio 1 arba 3 dalį;

⁶³ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB (OL L 317, 2016 11 23, p. 4).

- b) į Sąjungos karantininių kenkėjų sąrašą neįtrauktų kenkėjų naikinimo ir prevencijos priemonių, kurių valstybės narės kompetentinga institucija imasi pagal Reglamento (ES) 2016/2031 29 straipsnio 1 dalį, 30 straipsnio 1 arba 4 dalį, jei pagal to reglamento tuose straipsniuose nurodytus kriterijus šie kenkėjai gali būti priskiriami prie Sąjungos karantininių kenkėjų;
- c) papildomų apsaugos priemonių, kurių imamasi siekiant neleisti išplisti kenkėjui, dėl kurio pagal Reglamento (ES) 2016/2031 28 straipsnio 1 dalį ir 30 straipsnio 1 dalį buvo priimtos Sąjungos priemonės, išskyrus šios dalies a ir b punktuose nurodytas naikinimo ir prevencijos priemonės, jei šios priemonės yra būtinos siekiant apsaugoti Sąjungą nuo tolesnio šio kenkėjo plitimo.

1.3. Sąjungos finansavimas taip pat gali būti teikiamas šioms priemonėms:

1.3.1. apsaugos arba prevencijos priemonėms, kurių dėl kurios nors iš III priede išvardytų gyvūnų ligų ir zoonozinių pasireiškimų arba plitimo trečiosios valstybės, valstybės narės arba UŠT teritorijoje imamasi kilus tiesioginei grėsmei Sąjungos sveikatos būklei, taip pat apsaugos priemonėms arba kitai susijusiai veiklai, kurių imamasi remiant Sąjungos augalų sveikatos būklę;

1.3.2. šiame priede nurodytoms priemonėms, kurių, siekdamas kontroliuoti gyvūnų ligų arba augalų kenkėjų protrūkį, glaudžiai bendradarbiaudamos imasi dvi arba daugiau valstybių narių;

1.3.3. biologinių produktų, skirtų III priede išvardytoms gyvūnų ligoms ir zoonozėms kontroliuoti, išteklių atsargų sudarymui, jei valstybės narės prašymu Komisija mano, kad šiai valstybei narei šias atsargas sudaryti būtina;

1.3.4. biologinių produktų išteklių atsargų sudarymui arba vakcinų dozių įsigijimui, jei dėl kurios nors iš III priede išvardytų gyvūnų ligų ir zoonozinių pasireiškimų arba plitimo trečiojoje valstybėje arba valstybėje narėje gali kilti grėsmė Sąjungai.

1.4. Tinkamos finansuoti išlaidos

1.4.1. Neatidėliotinos veterinarinės priemonės

Toliau nurodytos išlaidos, kurias valstybės narės patiria taikydamos 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytas priemonės, gali būti laikomos atitinkančiomis finansavimo reikalavimus pagal tą dalį:

- a) išlaidos kompensacijoms savininkų patiriamai žalai už jų paskerstus arba nužudytus gyvūnus atlyginti, neviršijant tokių gyvūnų rinkos vertės, kurią jie būtų turėję, jei nebūtų buvę paveikti ligos;
- b) gyvūnų skerdimo ar nužudymo išlaidos ir su tuo susijusios gabenimo išlaidos;
- c) išlaidos kompensacijoms savininkų patiriamai žalai už jų sunaikintus gyvūninius produktus atlyginti, neviršijant tų produktų rinkos vertės prieš pat kylant bet kokiam įtarimui apie prasidėjusią ligą ar prieš jam pasitvirtinant;
- d) ūkių ir įrangos valymo, dezinfekcijos ir dezinfekcijos išlaidos remiantis epidemiologija ir patogeno savybėmis;
- e) išlaidos, susijusios su užkrėstų pašarų gabenimu ir sunaikinimu ir, jeigu negalima dezinfekuoti, įrangos sunaikinimu;
- f) išlaidos vakcinoms ir jautams įsigyti, laikyti, tvarkyti ar platinti, taip pat paties vakcinavimo išlaidos, jei Komisija taip nusprendžia ar leidžia tokius veiksmus;
- g) skerdenų gabenimo ir pašalinimo išlaidos;
- h) išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais – serologinių ir virusologinių tyrimų, skirtų stebėsenai, ir tyrimų, atliekamų prieš išvežimą ribojamosiose zonose, išlaidos ir bet kurios kitos išlaidos, būtinos siekiant likviduoti ligą.

1.4.2. Neatidėliotinos fitosanitarinės priemonės

Toliau nurodytos išlaidos, kurias patiria valstybės narės, vykdydamos 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytas priemones, gali būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus dotacijoms gauti pagal tą straipsnį:

- a) išlaidos darbuotojams, neatsižvelgiant į jų statusą, tiesiogiai dalyvaujantiems įgyvendinant priemones, taip pat įrangos nuomos sąnaudos, vartojimo reikmenų ir kitų reikalingų medžiagų, apdorojimo produktų, mėginių ėmimo ir laboratorinių tyrimų išlaidos;
- b) išlaidos paslaugų sutartims su trečiosiomis šalimis daliai priemonių vykdyti;
- c) išlaidos kompensacijoms atitinkamiems veiklos vykdytojams ir savininkams už augalų, augalinių produktų ir kitų objektų apdorojimą, sunaikinimą ir tolesnį šalinimą, taip pat už patalpų, žemės, vandens, dirvožemio ir auginimo terpės, įrenginių, mašinų ir įrangos valymą ir dezinfekavimą;
- d) išlaidos siekiant atitinkamiems savininkams kompensuoti sunaikintų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų, kuriems taikomos Reglamento 2016/2031 17 straipsnyje, 28 straipsnio 1 dalyje, 29 straipsnio 1 dalyje ir 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės, vertę, neviršijant tokių augalų, augalų produktų ir kitų objektų rinkos vertės, kurią jie būtų turėję, jei nebūtų buvę paveikti tų priemonių; likutinė vertė (jei yra) iš kompensacijos atskaitoma; ir
- e) išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais – išlaidos, patirtos vykdant kitas būtinas priemones, nei nurodytosios a–d punktuose.

Kompensacijos savininkams, nurodytos d punkte, laikomos atitinkančiomis reikalavimus tik tuo atveju, jei priemonės buvo įgyvendinamos prižiūrint kompetentingai institucijai.

2. Metinės ir daugiametės veterinarinės ir fitosanitarijos programos

2.1. Metinės ir daugiametės veterinarinės ir fitosanitarijos III priede išvardytų gyvūnų ligų bei zoonozų ir augalų kenkėjų naikinimo, kontrolės ir stebėsenos programos turi būti įgyvendinamos laikantis atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose išdėstytų nuostatų.

Finansavimo reikalavimus atitinkančių veiksmų sąlygos nustatytos 16 straipsnyje nurodytoje darbo programoje.

Programos pateikiamos Komisijai ne vėliau kaip metų, einančių prieš numatytą įgyvendinimo laikotarpį, gegužės 31 d.

Kasmet iki lapkričio 30 d. Komisija praneša valstybėms narėms:

- a) techniniu požiūriu patvirtintų nacionalinių programų, siūlomų bendrai finansuoti, sąrašą;
- b) preliminarą kiekvienai programai skirtą sumą;
- c) preliminarų maksimalų Sąjungos finansinio įnašo į kiekvieną programą dydį ir
- d) bet kokias preliminarias sąlygas, kurios gali būti taikomos Sąjungos finansiniam įnašui.

Komisija nacionalines programas ir susijusį finansavimą patvirtina ne vėliau kaip kiekvienų metų sausio 31 d. sudarydama susitarimą dėl dotacijos, atsižvelgiant į įgyvendintas priemones bei patirtas išlaidas.

Naudos gavėjams pateikus tarpines finansines ataskaitas ne vėliau kaip iki įgyvendinimo metų rugpjūčio 31 d., Komisija prireikus gali iš dalies pakeisti su visu tinkamumu finansuoti laikotarpiu susijusius dotacijų susitarimus;

2.1a. Tinkamos finansuoti išlaidos

2.1a.1. Toliau nurodytos išlaidos, kurias patiria valstybės narės, įgyvendindamos nacionalines veterinarines programas, gali būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus ES bendram finansavimui gauti:

- a) gyvūnų mėginių ėmimo išlaidos;

- b) tyrimų išlaidos, su sąlyga, kad jos yra tik:
 - i) tyrimų rinkinių, reagentų ir vartojimo reikmenų, kurie gali būti identifikuoti ir kurie specialiai naudojami tiems tyrimams atlikti, išlaidos;
 - ii) išlaidos darbuotojams, neatsižvelgiant į jų statusą, tiesiogiai dalyvaujantiems atliekant tyrimus;
- c) išlaidos kompensacijoms savininkų patiriamai žalai už jų paskerstus arba nužudytus gyvūnus atlyginti, neviršijant tokių gyvūnų rinkos vertės, kurią jie būtų turėję, jei nebūtų buvę paveikti ligos;
- d) gyvūnų skerdimo ar nužudymo išlaidos;
- e) išlaidos kompensacijoms savininkų patiriamai žalai už jų sunaikintus gyvūninius produktus atlyginti, neviršijant tų produktų rinkos vertės prieš pat kylant bet kokiam įtarimui apie prasidėjusią ligą ar prieš jam pasitvirtinant;
- f) vakcinų dozių ar vakcinų ir jaukų, naudojamų pagal programas, įsigijimo, laikymo, vakcinavimo, tvarkymo ar platinimo išlaidos;
- g) ūkio ir įrangos valymo, dezinfekcijos ir dezinsekcijos remiantis patogenų epidemiologija ir charakteristikomis išlaidos ir
- h) išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais – išlaidos, patirtos vykdant kitas būtinas priemones, nei nurodytosios a–g punktuose.

Taikant 1 dalies c punktą, likutinė gyvūnų vertė (jei yra) iš kompensacijos atskaitoma.

Taikant 1 dalies d punktą, termiškai apdorotų perinimui neskirtų kiaušinių likutinė vertė iš kompensacijos atskaitoma.

2.1a.1. Toliau nurodytos išlaidos, kurias patiria valstybės narės, įgyvendindamos nacionalines fitosanitarijos programas, gali būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus ES bendram finansavimui gauti:

- a) mėginių ėmimo išlaidos;
- aa) vizualių patikrinimų išlaidos;
- b) tyrimų išlaidos, su sąlyga, kad jos yra tik:
 - i) tyrimų rinkinių, reagentų ir vartojimo reikmenų, kurie gali būti identifikuoti ir kurie specialiai naudojami šiems tyrimams atlikti, išlaidos;
 - ii) išlaidos darbuotojams, neatsižvelgiant į jų statusą, dalyvaujantiems atliekant tyrimus;
- c) išlaidos darbuotojams, neatsižvelgiant į jų statusą, tiesiogiai dalyvaujantiems įgyvendinant priemones, taip pat įrangos nuomos sąnaudos, vartojimo reikmenų ir kitų reikalingų medžiagų, apdorojimo produktų, mėginių ėmimo ir laboratorinių tyrimų išlaidos;
- d) išlaidos paslaugų sutartims su trečiosiomis šalimis daliai priemonių vykdyti;
- e) išlaidos kompensacijoms atitinkamiems veiklos vykdytojams ir savininkams už augalų, augalinių produktų ir kitų objektų apdorojimą, sunaikinimą ir tolesnį šalinimą, taip pat už patalpų, žemės, vandens, dirvožemio ir auginimo terpės, įrenginių, mašinų ir įrangos valymą ir dezinfekavimą;
- f) išlaidos kompensacijoms atitinkamiems savininkams žalai už sunaikintus augalus, augalinius produktus ar kitus objektus, patirtai taikant Reglamento 2016/2031 17 straipsnyje, 28 straipsnio 1 dalyje, 29 straipsnio 1 dalyje ir 30 straipsnio 1 dalyje nurodytas priemones, atlyginti, neviršijant tokių augalų, augalų produktų ir kitų objektų rinkos vertės, kurią jie būtų turėję, jei nebūtų buvę paveikti tų priemonių; likutinė vertė (jei yra) iš kompensacijos atskaitoma ir

- g) išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais – išlaidos, patirtos vykdant kitas būtinas priemones, nei nurodytosios a–f punktuose.

Kompensacijos savininkams, nurodytos f punkte, laikomos atitinkančiomis reikalavimus tik tuo atveju, jei priemonės buvo įgyvendinamos prižiūrint kompetentingai institucijai.

2.2. Jei kurios nors iš III priede išvardytų gyvūnų ligų arba zoonozijų pasireiškimas arba plitimas gali kelti grėsmę sveikatos būklei Sąjungoje, taip pat siekiant apsaugoti Sąjungą nuo kurios nors iš šių ligų ar zoonozijų arba jei apsaugos priemonės būtinos remiant Sąjungos augalų sveikatos būklę, valstybės narės į savo nacionalines programas gali įtraukti priemones, įgyvendintinas trečiųjų valstybių teritorijose, bendradarbiaujant su šių šalių valdžios institucijomis. Tomis pačiomis aplinkybėmis ir tais pačiais tikslais Sąjungos finansavimas gali būti tiesiogiai skiriamas trečiųjų valstybių kompetentingoms institucijoms.

2.3. Dėl fitosanitarijos programų Sąjungos finansavimas valstybėms narėms gali būti skiriamas šioms priemonėms:

- a) nustatytais laikotarpiais vykdomai stebėsenai, kurios metu tikrinama bent tai, ar esama Sąjungos karantininių kenkėjų ir su kuriuo nors kenkėju, kuriam taikomos Reglamento (ES) 2016/2031 29 straipsnyje nurodytos priemonės arba pagal to reglamento 30 straipsnio 1 dalį, 22 straipsnio 1 dalį, arba, kai taikytina, pagal Reglamento (ES) 2017/625 47–77 straipsnius priimtose priemonės, susijusių požymių arba simptomų;
-
- prioritetinių kenkėjų pagal Reglamento (ES) 2016/2031 24 straipsnio 1 dalį;

- b) nustatytais laikotarpiais vykdomai stebėsenai, kurios metu tikrinama bent tai, ar esama kitų nei a punkte nurodytų kenkėjų, kurie gali kelti atsirandančią grėsmę Sąjungai ir kurių patekimas arba išplitimas gali daryti didelį poveikį Sąjungos teritorijoje;
- c) Sąjungos karantininių kenkėjų naikinimo ir prevencijos priemonėms, kurių valstybės narės kompetentinga institucija imasi pagal Reglamento (ES) 2016/2031 17 straipsnį arba pagal Sąjungos priemones, priimtas pagal to paties reglamento 28 straipsnio 1 arba 3 dalį;
- d) į Sąjungos karantininių kenkėjų sąrašą neįtrauktų kenkėjų naikinimo ir prevencijos priemonių, kurių valstybės narės kompetentinga institucija imasi pagal Reglamento (ES) 2016/2031 29 straipsnio 1 dalį, 30 straipsnio 1 arba 4 dalį, jei pagal to reglamento tuose straipsniuose nurodytus kriterijus šie kenkėjai gali būti priskiriami prie Sąjungos karantininių kenkėjų;
- e) papildomų apsaugos priemonių, kurių imamasi siekiant neleisti išplisti kenkėjui, dėl kurio pagal Reglamento (ES) 2016/2031 28 straipsnio 1 dalį ir 30 straipsnio 1 dalį buvo priimtos Sąjungos priemonės, išskyrus šios dalies c ir d punktuose nurodytas naikinimo ir prevencijos priemones ir šios dalies f punkte nurodytas sulaikymo priemones, jei šios priemonės yra būtinos siekiant apsaugoti Sąjungą nuo tolesnio šio kenkėjo plitimo.
- f) priemonėms, kuriomis siekiama sulaikyti kenkėją, dėl kurio užkrėstoje zonoje, kurioje šis kenkėjas negali būti sunaikintas, pagal Reglamento (ES) 2016/2031 28 straipsnio 2 dalį arba 30 straipsnio 3 dalį buvo priimtos Sąjungos sulaikymo priemonės, jei šios priemonės yra būtinos siekiant apsaugoti Sąjungą nuo tolesnio šio kenkėjo plitimo.

16 straipsnyje nurodytoje darbo programoje bus nurodytas augalų kenkėjų, kuriems bus taikomos tos priemonės, sąrašas.

2a. Sąjungos finansavimas gali būti skiriamas valstybėms narėms įgyvendinti fitosanitarinės programos, skirtas kenkėjų kontrolei atokiausiuose Sąjungos regionuose, nurodytuose SESV 355 straipsnio 1 dalyje, kurie nepatenka į Reglamento (ES) 2016/2031 teritorinio taikymo sritį, laikantis Reglamento (ES) Nr. 228/2013 24 straipsnyje nustatytų tikslų (atokiausiems regionams skirtos programos). Tos programos yra susijusios su veikla, reikalinga užtikrinti, kad tuose regionuose būtų tinkamai įgyvendinamos juose galiojančios Sąjungos arba nacionalinės kenkėjų kontrolės taisyklės.

3. Gyvūnų gerovės rėmimo veikla.
4. Reglamento (ES) 2017/625 92, 95 ir 97 straipsniuose nurodytos Europos Sąjungos etaloninės laboratorijos ir Reglamento (ES) 2016/1012 29 straipsnyje nurodyti Europos Sąjungos etaloniniai centrai.
- 4a. Akreditacijos gavimas tyrimų ir diagnostinių tyrimų metodams nacionalinėse augalų sveikatos etaloninėse laboratorijose ne ilgiau kaip trejiems metams po konkrečios srities Europos Sąjungos etaloninės laboratorijos paskyrimo.
5. Reglamento (ES) 2017/625 112 straipsnyje nurodytos koordinuojamos kontrolės programos ir informacijos bei duomenų rinkimas.
6. Maisto švaistymo prevencijos ir kovos su sukčiavimu maisto produktų srityje veikla.
7. Tvarios maisto gamybos ir tvaraus maisto vartojimo rėmimo veikla.
8. Duomenų bazės ir kompiuterinės informacijos valdymo sistemos, būtinos siekiant veiksmingai ir efektyviai įgyvendinti šios srities teisės aktus, susijusios su 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytu konkrečiu tikslu ir turinčios įrodytą papildomą naudą visai Sąjungai.
9. Kompetentingų institucijų, atsakingų už oficialią kontrolę, ir kitų su gyvūnų ligų arba augalų kenkėjų valdymu ir (arba) prevencija susijusių šalių darbuotojų mokymas, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2017/625 130 straipsnyje.

10. Kelionės, apgyvendinimo ir kasdienės pragyvenimo išlaidos, kurias patiria valstybių narių ekspertai dėl to, kad Komisija juos paskiria padėti savo ekspertams, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2017/625 116 straipsnio 4 dalyje ir 120 straipsnio 4 dalyje.
11. Techninė ir mokslinė veikla, įskaitant tyrimus ir koordinavimo veiklą, būtinus siekiant užtikrinti tinkamą teisės aktų įgyvendinimą su 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytu konkrečiu tikslu susijusioje srityje ir tų teisės aktų pritaikymą prie mokslo, technologijų ir visuomenės raidos.
12. Veikla, kurią vykdo valstybių narių arba tarptautinės organizacijos, siekiančios įgyvendinti 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytą konkretų tikslą, ir kuria padedama tobulinti bei įgyvendinti su šiuo tikslu susijusias taisykles.
13. Vienos arba kelių valstybių narių rengiami projektai, kuriais, taikant novatoriškus metodus ir protokolus, siekiama didinti 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodyto konkretaus tikslo įgyvendinimo efektyvumą.
14. Parama Sąjungos ir valstybių narių įgyvendinamoms informavimo ir informuotumo didinimo iniciatyvoms, kuriomis siekiama užtikrinti geresnę, reikalavimus atitinkančią ir tvarią maisto gamybą ir vartojimą, įskaitant maisto švaistymo ir sukčiavimo maisto produktų srityje prevencijos veiklą, taip pat kitoms iniciatyvoms, kuriomis siekiama padėti užtikrinti aukštą gyvūnų ir augalų sveikatos lygį, maisto ir pašarų saugą, įgyvendinant su 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytu konkrečiu tikslu susijusias taisykles.
15. Priemonės, kurios, siekiant apsaugoti žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatą ir gyvūnų gerovę, taikomos prie Sąjungos sienos iš trečiųjų valstybių atvežamiems gyvūnams, gyvūniniams produktams, augalams, augaliniams produktams ir kitiems atitinkamiems objektams.

II PRIEDAS

Tinkami finansuoti veiksmai, kuriais įgyvendinamas 3 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytas konkretus tikslas

Siekiant įgyvendinti Sąjungos politiką, reikia kokybiškos palyginamos ir patikimos statistinės informacijos apie Sąjungos ekonominę, socialinę, su teritorija ir aplinka susijusią padėtį. Be to, turėdami Europos statistinės informacijos, Europos piliečiai gali suprasti demokratinius procesus, juose dalyvauti ir diskutuoti apie Sąjungos dabartį ir ateitį.

Šia programa, kartu su Reglamentu (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, ir ypač atsižvelgiant į statistikos institutų profesinio nepriklausomumo bei kitus statistikos principus, nustatytus Reglamento Nr. (EB) 223/2009 2 straipsnyje, nustatoma bendroji 2021–2027 m. Europos statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos sistema. Europos statistinė informacija plėtojama, rengiama ir skleidžiama pagal šią sistemą, laikantis Europos statistikos praktikos kodekso principų ir kokybės vertinimo kriterijų pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 12 straipsnio 1 dalį, palaikant glaudų bei darnų bendradarbiavimą su Europos statistikos sistema (ESS).

Pagal šią sistemą plėtojant, rengiant ir skleidžiant Europos statistinę informaciją, padedama įgyvendinti SESV nustatytą ir Komisijos strateginiuose prioritetuose išsamiau apibrėžtą Sąjungos politiką.

Pasitelkiant šią daugiametę programą ESS tikslas – išlaikyti ir išplėsti savo vadovaujamą vaidmenį statistikos srityje. Rengdama metines darbo programas, Komisija užtikrina, kad būtų veiksmingai nustatomi statistikos prioritetai ir kad kasmet jie būtų persvarstomi ir teikiamos ataskaitos dėl jų. Todėl metinėse darbo programose siekiama užtikrinti, kad Europos statistiką galima būtų rengti naudojant nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis turimus išteklius.

Nuolatiniai moksliniai tyrimai ir inovacijos yra laikomi viena iš svarbiausių varomųjų jėgų modernizuojant Europos statistiką ir gerinant Europos statistikos kokybę. Todėl įgyvendinant šią daugiametę programą turėtų būti daug investuojama į išplėtimo veiklą naujų metodų ir metodikos rengimo srityje, taip pat ieškant naujų duomenų šaltinių, naudojamų rengiant statistiką.

Įgyvendinant **3 straipsnio 2 dalies f punkte** nustatytą konkretų tikslą, vykdomi šie veiksmai:

Ekonominė ir pinigų sąjunga, globalizacija ir prekyba

- teikiama kokybiška, palyginama ir patikima statistinė informacija, kuria grindžiama pirmiršinio deficito procedūra ir Sąjungos metinis ekonomikos stebėsenos bei gairių teikimo ciklas;
- teikiami ir prireikus tobulinami pagrindiniai Europos ekonominiai rodikliai (PEER);
- teikiama statistinė informacija ir metodinės gairės apie tai, kaip statistiškai vertinamos investicinės ir biudžeto priemonės, ir kartu remiama ekonominė konvergencija, finansinis stabilumas ir darbo vietų kūrimas;
- teikiama su nuosavais ištekliais ir ES darbuotojų darbo užmokesčiu bei pensijomis susijusi statistinė informacija;
- geriau įvertinama prekyba prekėmis, ją remiant keitimusi mikroduomenimis ESS, prekyba paslaugomis, tiesioginės užsienio investicijos, pasaulinės vertės grandinės ir globalizacijos poveikis Sąjungos ekonomikai;
- tiriamas duomenų prieinamumas ir galimybė rengti statistinę informaciją, kuria grindžiama reformų rėmimo programa.

Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė transformacija

- teikiama kokybiška ir patikima statistinė informacija, kurių reikia bendrajai rinkai ir pagrindinėse inovacijų bei mokslinių tyrimų srityse;
- teikiama daugiau aktualesnės statistinės informacijos apie bendradarbiaujamąją ekonomiką ir skaitmeninimo poveikį Europos verslui ir piliečiams;
- tiriamas duomenų prieinamumas ir galimybė rengti statistinę informaciją, skirtą Europos gynybos veiksmų planui.

Europos socialinis aspektas

- teikiama kokybiška, aktuali ir patikima statistinė informacija, kuria padedama įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį, Sąjungos gebėjimų politiką ir kitą Sąjungos socialinę politiką;
- teikiama statistinė informacija, susijusi su Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija;
- teikiama papildoma statistinė informacija apie migraciją, pirmiausia apie migrantų padėtį bei integraciją ir prieglobsčio prašytojų švietimo poreikius bei kvalifikacijos lygius;
- rengiamos modernios gyventojų ir būstų surašymo po 2021 m. programos ir gyventojų skaičiaus statistinė informacija;
- teikiama su visuomenės senėjimu susijusi statistinė informacija ir gyventojų skaičiaus prognozės siekiant remti politiką, susijusią su senėjančią visuomene;
- tiriamas duomenų prieinamumas ir galimybė rengti statistinę informaciją šiose srityse:
 - statistinė informacija apie smurtą dėl lyties;
 - gebėjimų palydovinės sąskaitos;
- toliau tiriami metodiniai ir kiti klausimai, susiję su nedeklaruojamu darbu, remiant Europos platformą, skirtą spręsti nedeklaruojamo darbo problemą.

Darnus vystymasis, gamtos ištekliai ir aplinka

- stebima darnaus vystymosi tikslų (DVT) įgyvendinimo pažanga;
- toliau plėtojama statistinė informacija, kuria remiama energetikos strategija ir žiedinė ekonomika;
- teikiama pagrindinė su aplinka susijusi statistinė informacija ir rodikliai, įskaitant susijusius su atliekomis, vandeniu, biologine įvairove, miškais, žemės naudojimu ir žemės danga ir aplinkos ekonominės sąskaitos;
- teikiama statistinė krovinių ir keleivių vežimo informacija, kuria remiama Sąjungos politika;
- rengiami tolesni rodikliai, siekiant stebėti įvairiarūšį transportą ir perėjimą prie aplinkai palankesnių transporto rūšių;
- laiku teikiami aktualūs duomenys, kurių reikia bendrai žemės ūkio politikai, bendrai žuvininkystės politikai ir su aplinka, aprūpinimu maistu ir gyvūnų gerove susijusiai politikai;
- tiriamas duomenų prieinamumas ir galimybė rengti statistinę informaciją šiose srityse:
 - statistinė informacija, kuria remiama ES plastikų strategija;
 - su klimatu susijusi statistinė informacija.

Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda

- laiku teikiami išsamūs statistiniai su regionais, įskaitant Sąjungos atokiausius regionus, miestais ir kaimo vietovėmis susiję rodikliai, kuriais remiantis galima stebėti ir vertinti teritorinės plėtros politikos veiksmingumą, taip pat vertinti teritorinį sektorių politikos poveikį;
- vis dažniau naudojami geoerdviniai duomenys; į statistinės informacijos rengimą sistemingai integruojamas ir įtraukiamas geoerdvinės informacijos valdymas;
- tiriamas duomenų prieinamumas ir galimybė rengti:
 - kovos su pinigų plovimu rodiklius;
 - kovos su terorizmo finansavimu rodiklius;
 - su policija bei saugumu susijusią statistinę informaciją.

Geresnis Europos statistinės informacijos ir jos vertybių perdavimas skatinant naudotis ja kaip patikimu šaltiniu kovojant su dezinformacija

- sistemingai skatinama naudotis Europos statistine informacija, kaip patikimu duomenų šaltiniu, ir sudaromos palankesnės sąlygos naudotis ja faktų tikrintojams, mokslininkams ir viešojo sektoriaus institucijoms kovojant su dezinformacija;
- stiprinamas esamas dialogas su vartotojais siekiant propaguoti Europos statistinės informacijos vertę ir atidžiai stebėti jų poreikius ir pasitenkinimo lygį;
- sudaromos palankesnės sąlygos naudotojams susipažinti su statistine informacija ir ją suprasti, be kita ko, teikiant patrauklias sąveikiąsias vizualizacijas, daugiau pritaikytų paslaugų, pvz., užsakomuosius duomenis, ir savarankiškos analizės priemonės;
- nustatomi veiksmai siekiant padėti šviesti profesionalius vartotojus, piliečius ir jaunimą ir didinti raštingumą statistikos srityje;
- toliau tobulinama ir stebima Europos statistinės informacijos kokybės užtikrinimo sistema, taip pat atliekant valstybių narių atitikties Europos statistikos praktikos kodeksui tarpusavio vertinimus;
- suteikiama galimybė susipažinti su mikroduomenimis mokslinių tyrimų tikslais pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 23 straipsnį, kartu užtikrinant aukščiausius duomenų apsaugos ir statistinės informacijos konfidencialumo standartus;

Naudojimasis duomenų revoliucijos pranašumais ir perėjimas prie patikimos pažangiosios statistikos

- didinamas naujų skaitmeninių duomenų šaltinių naudojimas daugelio šaltinių aplinkoje ir kuriami patikimos pažangiosios statistikos fondai, kad būtų galima teikti naują statistinę informaciją beveik tikruoju laiku, taikant patikimus algoritmus, kurie atitinka numatytą tikslą;
- rengiami nauji privatiems subjektams priklausančių duomenų naudojimo metodai, taikant privatumą užtikrinančius ir saugaus daugiašalio skaičiavimo metodus;
- skatinami pažangieji moksliniai tyrimai ir inovacijos oficialiosios statistikos srityje, be kita ko, naudojantis bendradarbiaujamaisiais tinklais ir nustatant Europos statistikos mokymo programas;

Platesnio užmojo partnerystės ir bendradarbiavimas statistikos srityje

- stiprinama ESS partnerystė ir bendradarbiaujama su Europos centrinių bankų sistema;
 - stiprinamos partnerystės su viešojo ir privačiojo sektorių duomenų turėtojais ir technologijų sektoriaus atstovais, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas naudotis duomenimis statistikos reikmėms, integruoti įvairių šaltinių duomenis ir taikyti naujausias technologijas;
 - gerinamas bendradarbiavimas su mokslininkais ir akademikais, pirmiausia naujų duomenų šaltinių naudojimo, duomenų analizės ir statistinio raštingumo skatinimo srityse;
 - toliau bendradarbiaujama su tarptautinėmis organizacijomis ir trečiosiomis valstybėmis siekiant pagerinti oficialiąją pasaulio statistinę informaciją.
-

III PRIEDAS

Gyvūnų ligų ir zoonozių sąrašas

- 1) Gyvūnų ligos, nurodytos Reglamento (ES) 2016/429 5 straipsnio 1 dalyje, 9 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose ir 28 straipsnyje;
 - 2) Zoonozės ir zoonozinių sukėlėjai, nurodyti Reglamente (EB) Nr. 2160/2003 ir Direktyvoje 2003/99/EB.
 - 3) Užkrečiamosios spongiforminės encefalopatijos, kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 999/2001.
-

IV PRIEDAS

Rodikliai

Tikslas	Rodiklis
3 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyti tikslai	1 - Naujų skundų ir reikalavimų nesilaikymo atvejų laisvo prekių ir paslaugų judėjimo, Sąjungos teisės aktų ir viešųjų pirkimų srityse skaičius. 2 - Prekybos paslaugomis ribojimo indeksas. 3 - Apsilankymų portale „Jūsų Europa“ skaičius. 4 - Bendrų rinkos priežiūros kampanijų skaičius.
3 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyti tikslai	1 - Paramą gaunančių MVĮ skaičius. 2 - Remtų verslo partnerystės sudariusių įmonių skaičius.
3 straipsnio 2 dalies c punkte nustatyti tikslai i) ii)	1 - Europos standartų, kurie įgyvendinami kaip nacionaliniai valstybių narių standartai, dalis, palyginti su visais taikomais Europos standartais. 2 - Procentinė Sąjungos patvirtintų tarptautinių finansinės atskaitomybės ir audito standartų dalis.
3 straipsnio 2 dalies d punkte nustatyti tikslai i) ii)	1 - Vartotojų sąlygų indeksas. 2 - Naudos gavėjų pozicijų dokumentų ir atsakymų į viešas konsultacijas finansinių paslaugų srityje skaičius.
3 straipsnio 2 dalies e punkte nustatyti tikslai	1 - Sėkmingai įgyvendintų nacionalinių veterinarinių ir fitosanitarijos programų skaičius.
3 straipsnio 2 dalies f punkte nustatyti tikslai	1- Internetu paskelbtos statistinės informacijos poveikis: paminėjimų saityne, teigiamų ir (arba) neigiamų nuomonių skaičius.